

Déli Hírlap

A bányási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

TIMIȘOARA

I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontali törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83. (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.

Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Történelmi elhatározások a brenneri találkozón

Döntő diplomáciai és hadászati lépések előtt

Berlinből jelentik: A német sajtó szombati számai a brenneri találkozó hatása alatt állanak. A német lapok egyöntetűleg tartózkodnak a tárgyalásoktól, csupán

arra mutatnak rá, hogy a sorozatos katonai és diplomáciai csődök után Anglia sok jót nem remélhet a brenneri megbeszéstől, mely kétségkívül új lendületet ad majd, úgy a diplomáciai, mint a hadászati intézkedéseknek. A Berliner Börsenzeitung szerint

a kezdeményezés minden tekintetben a tengely hatalmak kezében van, hogy mikor mérjék a döntő csapást Angliára, ahol már belső válság mutatkozik. Chamberlain bukása nyilvánvalóan a sorozatos kudarcokra vezethető vissza és Anglia teljes elszigeteltségét ma már senki sem tagadhatja le az angol nép előtt. Angliának saját otthonában és a Szeuicsatornában kell élethalálharcot vívnia. A Deutsche Allgemeine Zeitung leszögezi, hogy a két tengelyküllőgyűjteményes jelne a Brenneren azt jelenti, hogy

katonai akciókon kívül, diplomáciai ügyek is folyamatban vannak, másrészt Keitel vezértábornagy jelenléte azt bizonyítja, hogy a tengely választja meg az időpontot és a módszereket, mert az ellenségnek pillanatra sem engednek levegőt végző legyőzése előtt.

A Völkischer Beobachter szerint a tengely hatalmai a kellő időpontban és a megfelelő módszerekkel fogják Angliát úgy a szigetországban otthon, mint afrikai érdekeltjeivel térdre kényszeríteni.

Nagybritánia számára katasztrófális helyzet alakult ki — jelenti a Stefani

A Stefani diplomáciai szerkesztője jelenti: A brenneri találkozó különleges fontossága abban áll, hogy az közvetlenül a háromhatalmi paktum aláírása után történt. Összeesik azonkívül ez a nagyfontosságú összejövetel az angol belső válsággal, amely nemcsak miniszter, és kabinet-krisis. A Stefani szerkesztője szerint

a tengely hatalma Japán nyílt csatlakozásával tekintélyes mértékben megnövekedett. Ez a csatlakozás nemcsak a Távolkelet helyzete szempontjából jelentékeny, hanem egyben nyomós figyelmeztetés azon államok és hatalmak számára, amelyek bár nem hadviselők, mégis Anglia mellett állanak nemcsak teoretikusan, hanem tényleges és eszelekvő ronkszenvível.

Az angol politikát egymásután érik a csődök és csatlakozások, ilyen a japáni politika csatlakozása a tengelyhez, az orosz szovjet most már nyilvánvaló és

ugyanakkor pedig a jövő világrend diplomáciai kiépítését sem tévesztik szem elől.

A Frakfurter Zeitung a Führer s a Duce találkozásával kapcsolatosan leszögezi, hogy 1940 március 18-án találkoztak először a Brenneren a tengely vezető államférfiai, közvetlenül egy hónappal ama időpont előtt, amikor megkezdődtek azok a döntő jellegű katonai akciók, melyek Dánia s Norvégia felszabaitása révén megszüntették az angol befolyást az európai kontinensre. A két vezető tengely államférfiu közötti közvetlen tárgyalások során, nem a szokásos kommunikációkban lefektetett diplomáciai megbeszélések folytak le, hanem

történelmi elhatározások születtek,

s ezek átalakítják a jövőben egész földrészek sorsát. A Frakfurter Zeitung hozzáfűzi még a brenneri találkozáshoz azt az értesülést, hogy a Duce és a Führer közötti megbeszélések soha nem mozdognak kimércéztet határok között, hanem a jelenre és a jövőre vonatkozólag egyként az összes számbajöhető kérdéseket és problémákat felölelik. Kétségkívül elsősorban a háború folytatásának és Anglia legyőzésének problémája volt a tárgyalások gerince, melynek úgy Európában, mint Afrikában meg kell hoznia a végöss és totális győzelmet. Új korszakot jelent tehát a brenneri találkozó a most folyó háború történetében, mert Németország és Olaszország hadierőjükkal és diplomáciai tevékenységükkel

megalkuvást nem ismerve, haladnak kitűzött céljuk: az angol világbirodalom megsemmisítése és a káros angol befolyás végleges megdöntése felé.

folytatólagos semlegessége. Ugyancsak csapás Anglia számára, hogy

Amerikában is csökkent az angolbarátság iránti hajlam,

mert a Csedes-óceánon olyan negatív eredményeket lát az USA, hogy az új eseményekkel szemben óvatosabbnak kell lennie. A német hadierő és légihadserég közben folytatja pusztító hadjáratát Anglia és London értékes katonai célpontjai és hadi ipartelepei ellen. Egyiptomban pedig ügyeslőlván fökéletesen visszautasítanak minden angol nyomást, amely Olaszország ellen harcba szereznie vinni ezt az országot. Nagy csapás London számára, hogy Indiában teljesen elvesztett a bizalom az angol világbirodalom és a londoni kormányval szemben. A Stefani szerint az égbolton Anglia felett sűrű és veszélyes felhők borítják és bár az Anglia elleni háború még nem fejeződött be, maga a helyzet Nagybritánia számára máris katasztrófális. (Rador.)

A brenneri megbeszélés főtárgya a Szeuics volt

Berlinből jelentik hivatalosan: A Birodalom fővárosának politikai köréi a Brenneren pénteken a Duce és a Führer között lefolyt nagyjelentőségű találkozással kapcsolatban megállapítják, hogy azon a két tengelyhatalmat érintő összes kérdéseket megtárgyalták. Ha a hivatalos kommunikáció — állítják a jól beavatott német körök — nem is közli részletességgel a megbeszélés és letárgyalt kérdéseket, nyilvánvaló, hogy Ciano, Mussolini és Ciano megelőző tanácskozásai után logikus következmény volt a Führer és a Duce megbeszélése, hogy megállapodásokat és közös elhatározásokat tegyenek általános vonalakban és részletekben egyaránt Északról kezdve egészen Afrikáig. Természetes, hogy

általános és elengedhetetlen Anglia legyőzése.

Különös jelentősége a tanácskozásoknak, hogy azok a Brenneren éppen akkor folytak, mikor Anglia egyik legfontosabb pontja:

a Szeuics-csatorna is a legnagyobb veszélyben van.

A brenneri találkozón az az álláspont alakult ki, hogy nincs és nem is lesz semilyen irányban kímélet Anglia ellen, mert Németország és Olaszország elhatározta, hogy úgy az európai, mint az afrikai területeken minden katonai és diplomáciai intézkedést megtesznek a totális győzelem elérése érdekében. Végül leszögezi a német jólinformált körök véleménye, hogy mint eddig, úgy ma is a tengelyhatalmak kezében van és marad a kezdeményezés: időpont és módszerek tekintetében egyformán. (Rador.)

„LEGSÜLYOSABB ESEMÉNYEK VÁRHATÓK”

Milanóból jelentik: A Corriere della Sera szerint a Duce és Führer találkozója egyformán szolgálta a háború folytatásának és a béke megszervezésének ügyét. Az angol hegemónia és a plutokrata reakció számára a brenneri találkozó a legsúlyosabb események árnyékát veti előre.

SERRANO SUNER BEVÁRTA A BRENNERŐL HAZATÉRŐ CIANOT

Rómából jelentik: Serrano Suner spanyol belügyminiszter szombaton reggel 10 órakor külön repülőgépen elutazott Madridba. Elutazásánál jelen volt az éjszaka folyamán a Brennről hazatért Ciano gróf olasz külügyminiszter, a párt és állam főméltságot, Mutti, a fasiszta párt főtitkára, a külügyminisztérium magasabb tisztviselői, a kvirimáli és vatikáni spanyol nagykövetelek és a Rómában élő fallangisták küldöttsége. A német követet Bismarck herceg követségi áttasé képviselte.

FELGYUJTOTTAK EGY SKÓCIAI REPÜLŐTERET

Berlinből jelentik: Német repülő Skócia felett egy hatalmas repülőteret felgyújtottak az elmúlt éjjel. Rengeteg repülőgép és berendezés pusztult el. (Rador.)

Az angol légügyi és belbiztonsági minisztérium jelenti: Az ellenség pénteken nem folytatott lényeges tevékenységet. Reggel és a kora délutáni órákban a felhők közül előtűntek egyes elszigetelt repülőgépek, amelyek tervszerűtlenül dobáltak a bombáikat, különösen Anglia déleleti részére. Több bomba házakra esett le és sebesítéseket idézett elő. Néhány személy sérüléseibe belehalt. Vadászgepek két ellenséges bombavetőt leltek. (Rador.)

A londoni Cityt bombázták a németek

Berlinből jelentik: A német hadseregfőparancsnokság közli: A rossz időjárás ellenére a Sperrle repülő-tábornagy csoportjának alakulatai sikeresen támadták London és környékének katonai, valamint ipari berendezéseit. Londontól északra a Cityben, valamint a Themse jobbpartján hatalmas tüzek keletkeztek. A Kollege-park közelében levő vasuti berendezéseket a bombák megrongálták. Ezenkívül a német repülők bombázták az egyes kikötők berendezéseit, a vasutvonalat és délangliai repülőtereket. A bombázás következtében nagy csarnokok és barakok dőltek romba, vagy gyulladtak ki. A Penrhossei repülőtéren a berendezéseket repülőink bombákkal és gépfegyvertűzel semmisítették meg. Itt angol repülőgép is elpusztult. Sikeresen támadtunk meg hajókaravánokat, amelyek megkísérelték a La Manche-csatornán való átkelését. A parti útegek visszatérésre kényszerítették őket. (Rador.)

TERJED AZ AFRIKAI HÁBORÚ

Rómából jelentik: Az olasz nagyvezérkar jelenti valahonnan Olaszországból: Annak a felderítő repülésnek a folyamán, amelyet repülőgépeink végeztek Málta szigete felett, légi harcra került a sor és ennek folyamán egy Closter-típusú angol gépet lelőttünk. Egy repülőgépink nem tért vissza. Északafrikában gyors alakulataink megfutamították az ellenség páncélos osztagait. Az angol légi erők Tobruk és Berdai ellen intéztek támadást, a kár jelentéktelen, Emberéletben

nem esett kár. A Benghazi kikötő felett lezajlott csata következtében hárman életüket veszítették, huszonnyolcan megsérültek. Egy csapatszallító hajót elsüllyesztettünk. A tengerészet léghárító útegei 2 támadó repülőgép közül egyet lelőttek. Keletafrikában egy járőrünk Diffnél megütöközt az ellenséggel és azt visszatérésre kényszerítette. Metemmanál egy ellenséges repülőgépet lelőttünk, egy saját gépink lezuhant, vezetője ejtőernyővel megmenekült. (Rador.)

HOLLANDIA A JÖVŐBEN IS EGYÜTTMŰKÖDIK A NÉMET BIRODALOMMAL

Az Essener National Zeitung jelenti: Hitler kancellár kihallgatáson fogadta a holland nemzeti szocialisták vezetőit. A Vezér hangsúlyozta, hogy a német és holland népet nem csak vérségi közösség kapcsolja egymáshoz, hanem az is, hogy a jövőben Hollandia olyan helyet kap Európában, ahol alkalmas lesz a német birodalommal való együttműködésre. (Rador)

A HITLER—MUSSOLINI TALÁLKOZÓ HATÁSA MAGYARORSZAGON

A Stefani ügynökség közli: A Führer és a Duce tegnapi találkozója nagy feltűnést keltett a magyar fővárosban. Politikai körökben megállapítják, hogy ennek a megbeszélésnek kimagasló jelentősége van és újabb bizonyítékra Németország és Olaszország szoros együttműködésének. (Rador)

Grand Hotel Lafayette

a főváros legjobb és legkényelmesebb szállodája

BUCURESTI, Calea Victoriei 11 száma.

Mérsékelt árak

azt állította, hogy az támadó célzatu és Amerika ellen irányul.

A háromhatalmi szerződés nem támadó célú — írja a lap, illetve ilyesmit csak bizonyos amerikai körök képzelnek el.

Olaszországnak az a gyanuja, hogy az Egyesült államoknak van támadó célja, ha figyelembe veszi azokat az ismételt elhangzott nyilatkozatokat, amelyek a hadseregnek a jelenlegi háborúba való beavatkozásáról szóltak.

Ha megszűnne az amerikai hadikészülődés, eloszlan Olaszország gyanakvása az USA-val szemben. Wilkie felhívást intézett az országhoz, hogy mindaddig, amíg a felfegyverzés meg nem történik, tartózkodó magatartást kell tanúsítani, azaz

jelenleg semlegesnek kell maradni, de anélkül erősebben fegyverkezni.

Wilkie ajánlotta, hogy továbbra is segítsék meg a vitéz angol népet, amely a szabadságért küzd és ezt annál inkább meg kell tenni, mert Amerikának időre van szüksége a felkészülésre. Látható tehát, hogy milyen segítséget adhat az USA Wilkie beszéde után, amikor

sem hadserege, sem haditengerészete, sem repülői nincsenek. (Rador.)

A JAPÁN KÜLÖGMINISZTERIUM SZÓVIVŐJE AMERIKA MAGATARTÁSÁRÓL

Tokióból jelentik: Turmul Suma, a külügyminisztérium ügyvivője nyilatkozott és kijelentette, hogy a háromhatalmi szerződés nemcsak Japán, hanem az egész világ számára egyik legfontosabb nemzetközi megállapodás, amit hosszú évtizedek óta kötöttek. Történelmi fontosságú az aláírt hatalmak nyílt nemzetközi és külpolitikai orientációjának belyegét viseli magán. Sajnálatos dehog — mondotta a japán diplomata — hogy vannak hatalmak, így például Amerika, amely szembe akar szállani az új renddel és le szeretné csökkenteni a háromhatalmi szerződés fontosságát, amely pedig minding akadályon keresztül is új rendet fog teremteni az egész világon, de legfőként a Távolkeleten. (Rador.)

CSANG-KAI-SEK IS FELLÉP ANGLIA ELLEN

Rómából jelentik: A távolkeleti helyzetről az olasz sajtó érdekes híreket közöl. A Popolo d'Italia úgy értesül, hogy

Csang-Kai-Sek tábornagy azzal fenyegeti a londoni kormányt, hogy ő is Anglia ellen foglalna állást, ha nem nyitná meg ezt az utat, amelyet csak néhány hónappal ezelőtt zártak el a Japánal történt megállapodás után.

(Rador.)

Elvágták a kínaiak lőszerutánpótlását

választási harc, összefüggésben áll az Egyesült Államok külpolitikájával és ez nagyon is érdekli Olaszországot.

A Messagero emlékeztet Wilkie Clevelandban elhangzott beszédére, amelyben az elnökjelölt a berlini háromhatalmi egyezményről foglalkozva

Tokióból jelenti a DNB: A délkinai vizeken tartózkodó japán hajóhad egységei a légi haderővel együtt működve Leikiu félsziget déli és nyugati partjain partraszállási műveletet hajtottak végre. Ezt váratlanul kezdték meg és a hatalmas vihar, valamint a kínaiak elkeseredett ellenállása ellenére sikeresen végrehajtották. A kínaiak ellenállását megtörték. Ezzel a hadművelettel a japánok több titkos vasutvonalat vágták el, amelyeken eddig Csang-Kai-Seknek szállítottak

hadianyagot. A berendezéseket és hadianyagkészleteket a japánok megsemmisítették. A Leikiu félszigeten át vezető útvonalakon Csang-Kai-Sek jelentős mennyiségű lőszer és hadianyagot kapott. (Rador.)

Tokiói jelentések szerint különben a délkinai japán tengerészeti hajóraj máris csapatokat szállított partra a Birmáncz legközelebb eső szigeteken, hogy elvágja a Csungkingba irányuló hadianyagszállítást. A kínaiak a partraszállásnál hevesen ellenállottak a japánoknak. (Rador)

Hull nem vonul vissza

Rómából jelentik: A Messagero válaszol Popper amerikai szenátor vádaskodására, amely szerint

az olasz sajtó igen sokat foglalkozik az amerikai elnökválasztással, valamint az USA kül és belpolitikájával.

Amerika belső politikai problémái nem érdeklik Olaszországot — írja a Messagero, de

Washingtonból jelentik: Cordell Hull a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, amelyek januárban történő visszavonulásáról terjedtek el. Nyolc esztendő megszakítás nélküli munka után sem éri szükségét a nyugalomba vonulásnak. Ha a nemzetnek ezekben a válságos időkben szüksége lenne rá, továbbra is rendelkezésre fog állani. Arra a kérdésre, hogy részt

vesz-e a választási harcban, kijelentette, hogy számára mindegy, van-e választási harc, vagy nincsen, ő helyt áll és szót emel, ha az Egyesült Államok külpolitikai irányvezetését támadnák. Washingtoni körökben ebből arra következtetnek, hogy Hull rövidesen választási beszédet fog tartani és ebben az USA külpolitikájával fog foglalkozni. (Rador)

A japánok váratlanul partraszálltak Délkínában

Az amerikai kormány hosszas minisztertanácsot tartott

Washingtonból jelentik: Pénteken — az Associated Press jelentése szerint — másfélórán át tartó minisztertanács volt.

Ilyen hosszú ideig tartó kabinetülésre Roosevelt elnöksége óta nem volt példa.

Kiszivárgott hírek szerint az amerikai minisztertanács a háromhatalmi szerződés aláírásával kapcsolatban, valamint a Csendes óceáni statusquoval összefüggő kérdések és azok megol-

dási módjai szerepeltek a napirenden, ugyanakkor pedig a minisztertanács újabb

239 millió dollárt szavazott meg a fegyverkezés céljaira.

Elhatározták 700 ezer szakmunkás különleges kiképzését, végül 4 millió dollárt szavaztak meg magánrepülőterek készítésére, amely repülőterek a haditengerészet és a kereskedelmi tengerészet közvetlen ellenőrzése alá kerülnek.

Roosevelt nem nyilatkozik a Japánnal szembeni állásfoglalásáról

Washingtonból jelentik: A péntek esti sajtóértekezleten Roosevelt elnök nem volt hajlandó nyilatkozni arra vonatkozóan, hogy a bernianai határ elzárásával kapcsolatban és megnyitását illetőleg mi a teendő. Arról sem nyilatkozott, amit a japán külügyminiszter néhány nap előtt kijelentett, hogy

Japán háborút indít, ha az USA ragaszkodik a Csendes-óceáni statusquo további fenntartásához.

Roosevelt kijelentette ezzel szemben, hogy nincsenek még elhatározások amerikai támaszpont létesítésére Singaporeban, valamint az USA-ban és a délamerikai latin államokban sincsenek ilyen támaszpontok létesítéséről szó. Kanadai pilóták nincsenek az USA hadseregében — nyilatkozott az elnök, de kijelentette, hogy Anglia megsegítésére vonatkozólag az USA mindent megtesz, ami módjában áll és így a repülőgépgyártást a legerőteljesebb formában fokozták fel. (Rador.)

AMERIKA FEGYVERKEZÉSE TÁMADÓ SZANDEKÁT ARUJA EL — IRJA A MESSAGERO

Rómából jelentik: A Messagero válaszol Popper amerikai szenátor vádaskodására, amely szerint

BERLINI LEVÉL

Serrano Sunner, spanyol belügyminiszternek a látogatása sok következtetésre adott okot. A hivatalos körök, de maga a sajtó alig elvilágosított az utazás és a tárgyalások igazi céljait felel. Egyszerűen megállapítják, hogy Sunner látogatása politikai szempontból igen fontos. De ha a látogatások sorrendjét és a tárgyalások időtartamát tekintjük, ha a tárgyalásokon résztvevő politikai személyeket tekintjük, akkor megfektünk, hogy Sunner belügyminiszter tárgyalásainál ott volt Keitel német vezérkari főnök, azonosítva az olasz berlini nagykövét, Albieri. Tehát Sunner nemcsak spanyol belügyről tárgyalt, nemcsak a Német Munkaügyi Bizottságot tekintette meg az összes berendezéseivel, hanem tárgyalta, igen fontos külpolitikai feladatokat is.

Közben tovább folyik a légitársaságok London és a német légierők mind hatalmasabb sűrűségű bombát vetnek le az angol katonai táborokra. Az angol légierők, akármit is mondanak a közönségnek, határozottan a gyengeség előjeleit mutatják és ez nem is csoda, ha megfontoljuk, hogy egyedül a légi harcokban 2000-nél több repülőgépet vesztek. Akármit állítanak a győzelemről, az uralmáról, azon tény, hogy a német bombázók nemcsak napról-napra, de szinte óráról-óra London fölé repülhetnek, hogy ottan bombázókat ledobhassanak, igazolja, hogy az angol légierő feletti légűrben már nem az angol légitársaságok a főlény, de ugyanakkor az Angliában állomásozó amerikai katonai, illetve légi megfigyelő és attasé kijelenti, hogy Németország eddigi légi erejének csak legfeljebb egy harmadát tekinthetjük az új bombázókhoz képest. Az angolok éjjeli bombázásai Berlin ellen egy hét óta megszüntek. Úgy látszik, hogy az eredmény nem érte meg a kockázatot. Berlin túlmesse van az angol repülőgépekkel és ha itt-ott egyes gépeknek sikerül is a német légierőre támadni, olyan kevés bombát vihetnek magukkal, hogy ezeknek még akkor is, ha ledobják, alig van néven nevezhető károsításuk. Mit jelent 8-10 darab bomba olyan városra, amelynek 4,5 millió lakosa van? Másrészt a helyzet, ha egész hullámokban lephetnének a német fővárost, de ehhez nemcsak kiváló repülőgépek, gépek, de nagyon sok benzint is kellene, már pedig úgy látszik, hogy Angliának most a benzinnel is kezd takarékoskodni.

Az európai gazdasági életben, illetve az európai kontinens államainak külkereskedelmében lényeges változás állott be. A legújabb alapszerződés holland és norvég kereskedelmi egyezmény szerinti az egész fizetési rendszer Román alapul, a nevezett államok clearing elszámolása a román elszámoló hivatalon keresztül megy és ugyanakkor a belga, holland, dán, svéd és norvég külkereskedelmi egyezmény a fizetést a berlini elszámoló hivatalon keresztül végzi. A két tengelyi gócpont az új európai gazdaság pillérjeit fogja képezni és a német gazdasági körök hangsúlyozzák, hogy ez a szabályozás nem végleges és Belgium, Hollandia, valamint Dánia és Norvégia megszűlése által adva van, de a jövőben csak annyival bír jelentőséggel, hogy a tengelyi eme két városa még erre is képes volt, ami azt igazolja, hogy semmi akadály sincs és nem lesz annak, hogy az a két állam, Itália és Németország, pillérjei legyenek az új gazdasági rendszernek, amely azonban gondosan ügyel az egyes államok gazdasági függetlenségére. Október 1-én szűnt meg a cseh-morva vámhatár. A németek igen lassan tértek át a vámközösségre először minden irányban odairányult, hogy az árakat és béreket a birodalmi árakhoz és bérekhez szabják és most, miután ez megtörtént, törölték el a cseh-német vámhatárt.

Köhögés ellen
FAMEL
szörpöt **MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY.**

A felosztott királyi helytartóság tisztviselőit beosztották az öt vármegye tisztviselői közé

Az a bizottság, amelynek elnöke Stefanescu Alexandru belügyi vezérfelügyelő volt, tagjai pedig Petrovicu Emil dr. személyzeti főnök és Teicu Cornel dr. főügyész voltak, befejezte a megszüntetett királyi helytartóság tisztviselőinek és altisztjeinek szétosztását Arad, Hunedoara, Caras, Severin és Timisorontal megyék között. A tisztviselők és altisztjeik október 12-ig kötelesek új szolgálati helyükön jelentkezni.

Timisorontal megyében
a következők kerülnek: Teicu Cornel dr. főügyész, Secosanu Romulus dr. főügyész, Pentia Iosif aligazgató, Ionascu Liviu aligazgató, Spiridon Nicolae aligazgató, Demenescu Ioan kabinetigazgató, Biraescu Gheorghe aligazgató, Bajza Engelbert dr. aligazgató, Miclea Romulus dr., manciu Pavel, Spataru Iosif dr., Farcutiu Petru dr., Munteanu Tiburtiu, Arsiciu Octavian, Gropasian Bujor, Liuba Gheorghe, Daspar Gheorghe, Kocsis Aurelia, Lohontiu Alexandru, Kollartsik Ödön, Sauer János, Ardelean Vichentie, Sebestyen Pál, Stanica Desanca, Sosdean Teodor, Galletariu Nicolae, Lazar Vasile, Magdin Petru, Balea Simion, Gaberdeen György, Mayr Bruno László, Petri Gábor, Tocuciu Maria, Bragovan Agrafina, Siroiu Dimitrie, Moldovan Luncia, Sevano Draga, Zabu Irina, Gavrilscu Emilia, Sauer Angela és Seceleiu Ana.

Arad megyéhez
ezeket a tisztviselőket osztották: Stanca Ermin, Petert Victor, Puticiu Pompiliu dr., Pop Ioan dr., Filip Eugen, Tau Coriolan, Otonoga Titu, Orbán László, Pop Antoniu, Bacila Florea, Ratiu Lucia, Zabala Alexandru, Neagoie Elena dr., Matrzy

Agoston, Petrisor Augustin, Tripon Margareta, Muntean Maria, Feszler Natalia, Datan Victoria és Cerec Maria.

Caras megyéhez
kaptak beosztást: Speriosu Nicolae, Rosca Traian, Neda Vasile, Sola Nicolae, Batea Gheorghe, Popa Ioan, Balcus Emilia, Popovicu Ana, Popovicu Ernest és Puscasu Ioan.

Severin megyéhez
kerülnek: Jucu Cornel, Stoichescu Petru, Opresan Nicolae, Ioanovici Dimitrie, Giura Mihai, Giugiu Augustin, Dragoescu Ioan, Dragan Maria és Irimia Viorica.

Hunedoara megyéhez
kaptak beosztást: Muresanu Iosif dr., Jidv Viorel, Samolicescu Cornel, Neagu Romulus, Dragan Traian, Parau Gheorghe, Crasnic Pavel, Guran Ioan, Dragos Ioan, Imandi Malvina, Armeneanu Iuliu és Salinachi Vasile.

Timis-torontal műszaki osztályához osztották be a következőket: Porumb Nerva építész, Bogdan Petru mérnök és Stan Coriolan rajzoló. Timisoara városhoz került Prosteanu Coriolan. Buzias községéhez kapott beosztást Grosoreanu Ioan.

Az altisztizti személyzet közül Timis-Torontal megyéhez húsz, Arad megyéhez öt, Caras, Severin és Hunedoara megyékhez egy-egy kapott beosztást. A bizottság ezenkívül javasolta, hogy Petrovicu Emil dr.-t Severin megye és Daminescu Octavian dr.-t Caras megye szubprefektusává, Bobei Aurel helytartósági pénzügyi főnököt hasonló minőségben Timis-Torontal megyéhez nevezzék ki.

Törvény elé állítják azokat az államférfiakat, akik az állammal szerződéses viszonyban álló vállalatok igazgatóságában résztvettek

Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztérium hadfelszerelési államtitkársága a következő hivatalos közlést adta ki:

Az alkotmány 70. szakasza, valamint a büntetőtörvénykönyv 241. paragrafusa értelmében, állami méltóságoknak tilos volt olyan vállalatok vagy szállítócégek igazgatóságában résztvenniük, amelyekkel üzleti összeköttetésben állott az állam és amely üzleti összeköttetések a nevezett állami vezető méltóságtól indult ki, vagy a mely vállalatokkal az állam szerződéses viszonyban állott. Ilyen az állam ügyeit érintő szerződéseket nem szabadot megkötöniük a nevezetteknek, csak három évvel a magas állásukból való eltávolításuk után. Tekintettel arra, hogy számos ilyen esetet fedezett fel a hadfelszerelési minisztérium, most valamennyi szóbanforgó egyént bíróság elé utalja, hogy az alkotmány, valamint a törvény szabályai értelmében feleljenek az előírások benemartásáért.

A munkásság a vasárnapi felvonuláson

Bucurestiből jelentik: Dumitru Groza, a legiónárius munkásság főparancsnoka felhívásban fordult a munkássághoz a vasárnapi nagy manifesztáció alkalmából és leszögezte, hogy a legio győzelmi felvonulásán a munkásságnak elsősorban is jelen kell lennie megfelelő zöldséges, átalvetős derékszíjra és feketenadrágos, valamint feketecipős egyenruhában. (Rador.)

Az őszi érettségi vizsga ma kezdődik

Az őszi kereskedelmi érettségi is ma, vasárnap kezdődik. A timisoarai jelöltek közül kilenc a leányjelölt (Aradról) és hatvanegy a fiú. Összesen hét kereskedelmi liceum növendéke vizsgázik a timisoarai bizottság előtt. Aradról jelentkezett tíz fiú és kilenc leány, Lipováról négy, Lugosról kettő, Hatégről tíz növendék jelentkezett. A timisoarai állami kereskedelmi liceumtól harmincöt növendék áll az érettségi bizottság elé, de ebben a számban benne vannak a menekült diákok és a tanfelügyelőség által beosztottak is. A timisoarai zsidó kereskedelmi liceum három növendéke vizsgázik a timisoarai kereskedelmi érettségi bizottság előtt.

A másik két timisoarai érettségi bizottság előtt is ma kezdődik a vizsga. A püspökség, mint iskola-fenntartó hatóság, kérésnyit terjesztett a timisoarai tanfelügyelőséghez, hogy a Notre-Dame és a piarista főgimnázium növendékei ne a Diaconovici Loga liceumban érettségizzenek, hanem az állami német liceumban működő bizottság előtt. A német liceumban működő bizottság tagjai Bonavita nővér és Blédy Lajos piarista tanár is. Júniusban a Notre-Dame és a piarista főgimnázium növendékei szintén az állami német liceumban működő bizottság előtt vizsgáztak.

BUCURESTI PALAS HOTEL BUCURESTI
Bulev. Elisabeta 18. (Brezoianu sarkán)
teljes renoválás után újra megnyitlt
VASILE CULINA vezetése alatt (Regal kávéház).
120 szoba zuhannyal és fürdővel **80** szoba telefonnal
olvasó és reggeliző **TEA-SZALON** Telefon 3-12-10 = 3-12-13 = 3-12-19.

LÁTOGASSA MEG

FRANK és LEICHNAM

ismert kézműárú üzletét új helyiségében: IV. ker. hetipiac és baromfipiac sarkán

legujabb férfi és női őszi és téli szövetek,
selyembarchendek, zephir és minden divatcikktovábbra is reklámáron kaphatók. — **OLCSÓ ÁRAINKAT KIRAK/TAINK
IGAZOLJÁK!****A bűnös párisi társadalom naponta
átlag négy gyermeket tesz ki
az uccára**Iria: **AUBERMANN PETER**

Ha az ember keresztülésétől egy párisi parkon, akkor akárcsak nálunk, játszódozó és sívalkódó apró gyerekkel találkozik. A gyermekeknek ez az önfeléd, boldog élete nem tart itt olyan sokáig, mint másutt és e nagy városnak túlkévé a ligete ahhoz, hogy azt minden gyereknek idillikussá tegye. Páris két erdőszérei parkja: a Bois de Boulogne és a Vincennes erre igen alkalmas volna, de túlságosan kiesik a város középpontjából. Annyi bizonyos, hogy szépek és hangulatosak a párisi parkok, ha nincs is sok belőlük. Itt van a Parc Monceau, zsúfolva a város szépségese emlékeivel, amelyekkel Lajos Filöp király szórta tele. Az Eiffel-torony előtt terül el az előkelő Champs de Mars. Az üdezőld és virágos tetejű Buttes-Chaumont egyike a legszebb kilátó pontoknak, alatta a város ezüstös párában úszik.

A SZINEK LEGSZEBB HARMÓNIAJA

Említsük meg a Palais Royal kis kertjét, amely a napkirály gyermekkorát szőtte át arany-szalakkal. De ne hagyjuk ki a Tuillériák kedvelt kertjét és a híres Luxembourg-parkot sem. Ez utóbbi olyan művészi, sétányával, útjaival, terraszsaival és medencéivel olyan kiegyensúlyozott, hogy az összes emléksobrok, akármilyen gyatrak volnának is, nem tudnák eltörölni a lenyűgöző hatást. Milyen szépek a park ama virággyai, amelyek a firenzei Pitti-palota mintájára épített szenátus palotája előtt húzódnak. Ugy váltakoznak színben, mint a galamb begyén a szivárványos tollak. Hímes gyepszövények és szindús vegetáció abban versenyeznek, hogy a

parkot minél tarkábbá szőjjék. Ilyen színesnek és virágosnak kellene lennie a francia gyermek életének is. Ne tévesszenek meg tehát a Champs-Elysées bábszínházai és körhintái. Ezeknél inkább csak a gazdag gyermekek szórakozhatnak.

NEM TUDNAK A GYERMEKEKKEL BÁNNI

Ami különösképpen hiányzik a franciáknál, az a gyermek igényeinek megfelelő otthon. További baj az, hogy a gyermekekkel való bánásmód is egyoldalú. Egyik végele a francia nevelésnek a babusgatás és agyonkényeztetés, a másik viszont a hátatfordítás a gyermekeknek, a legelmebb kötelesek szögreakasztása. Hibája a francia nevelésnek az is, hogy a gyermeket felnőttek tekintik — kisebb kiadásban, pedig a gyermek teljesen különálló világ, amelyet a nagytól eltérő körülmények irányítanak. A gyermeket elviszik színházba, moziba, revükre, anélkül, hogy tekintettel lennének ennek káros voltára. A rosszul értelmezett szabadság örve alatt ifjúság számára hozzáférhetővé válik a pornográfia is. Minden kioszknál vásárolhat magának fércműveket, minden bűnügyi filmet megnézhet, amiből bőségesen összeállíthatja magának a válogatott gaszágok recepturáját.

A közegészségügy hiányai és a házasságok ziláltsága miatt igen elharapódzott a fiatalok bűnözése. A statisztika továbbá megállapítja azt is, hogy naponta négy gyermeket tesznek ki az uccára. A lelenházakban és javítóintézetekben a botrányok meglehetősen gyakoriak. Kévs országban történik annyi gyermekbántalmazás, mint a szabadság klasszikus hazájában.

Az iskolaügy kegyelemkenyeren tengődik

Milyen az ifjúság iskoláztatása? Ezen a téren is bizony sok a tennivaló. A közoktatásügyi törvények reformra szorulnak. Az iskolaépületek a vidéken sok helyen elhanyagoltak, sőtétek és egészségtelenek. Akadnak ugyan fényűzően berendezett, hipermodern intézetek, amelyeket az idegeneknek szoktak megmutatni, de egészségben véve az iskolaügy kegyelemkenyérre szorul. Az állami háztartásban eddig évente csak 6-7 százalékos morzsáját kapta. Ezek után nem kell csodálkozni, hogy az arányt tekintve, Franciaország az iskolaügyre fordított költségvetés ranglétráján Kuba, Chile, Mexikó mögé rohan, vagyis Európa, Amerika és Ázsia országai sorában a harmínchattodik helyre.

Az írástudatlanok oktatására alakult liga kimutatja, hogy évente az újoncoknak tízenkilenc százaléka nem tud írni és olvasni. Franciaországban, a civilizáció bástyájának tehát több az analfabétája, mint akármelyik más országban.

TÚLTÖMİK A KISGYERMEK AGYÁT

A vékonyan csöpögő anyagi segítségen, az ósdi épületeken és a hiányos felszerelésen kívül a francia közoktatás az elavult rendszernek gyökérhájában is leledzik. A közoktatás ahelyett, hogy határozottan felkarolná a széles rétegeket, inkább „elíték”, kitűnőket tenyésztésre szorítkozik. Ecélből az iskola programját elméleti anyaggal tűzsfúfolták, az iskolai előmenetelt pedig rengeteg vizsga drótszövényével behalózták.

Hat éves korától jár a francia gyermek iskolába, ahol délelőtt és délután gyümöszölök bele a tudomány. Otthon pedig újból az írással tanul megényke. A sok házi feladat miatt nem szakíthat magának csekélyke szabad időt sem. Némi kárpótást jelent ugyan a csütörtöki nap, mert ilyenkor nincs tanulás. Ezen a napon

legnépesebbek a parkok. A kisleányok hancúroznak, a kislányok homokvárakat építenek.

**MINDENRE TALÁLNAK DJAKAT
ÉS JUTALMAKAT**

A középiskolai rendszer sok tekintetben hasonlít a miénkéhez. Ifjúsági szervezeteik közül elterjedt a „scoutisme”, a katodikus cserkészek. Tagjait nagyobbára jómódú családok fiai sorából toborozza. A baloldali pártok ifjúsági szervezetei — talán már meg is úntek — az osztályharc és a politikai agitáció eszközei voltak.

Francia specialitás még a fenemlített vizsgákon kívül a jutalmak, díjak osztogatása. De nemcsak az iskolában, hanem az élet minden vonalán. A legjobb iskolai dolgozat kitüntetéséről az akadémiai és a sokgyermekes családok díjait nagy a változatosság. Az akadémia erénydíjai között szerepel egy 5000 frankos díj, amely „gyermekait keresztény szellemben nevelő népes család” kitüntetésére van fenntartva. Egy 200 frank-os „Franciaország ismertetése a külföldön és az evangélium Európán kívüli terjesztése” címen osztanak ki. Itt szolgálók és főképpen derék hazafiai jutalmazására szintén vannak alapítványok. A díjkiosztás alkalmát kövér szenzációvá szokták dgasztani. Ha ezeknek a díjaknak az értéke a pénzügyi válság hatása alatt le is morzsolódott, mégis megvan az a hasznuk, hogy nagy port vernek fel egy-egy név körül, amelynek viselője nem mulaszthatja el ezt a kitűnő reklámot busásan kamatoztatni.

A KÉT HÍRES PÁRISI FOISKOLA

Az iskoláknál meg kell említeni még két híres főiskolát, a Sorbonne-t és a College de France-ot. Az első inkább az oktatás, a másik a tudományos kutatás és művelődés szolgálatában áll. Vizsgákat csak a Sorbonne-on tartanak. A

College de France előadásait viszont bárki látgathatja és a tandjmentes előadásokat a legjobb francia és külföldi tanárok tartják. A College de France tanárának lenni minden francia tudós leghőbb vágya. Ebben az állásban lehetővé válik a tudomány zavartalan művelése és a tanteremben minden tudomány és tudományos kérdés szóhoz jut. A legegyszerűbb ember is, aki komolyan érdeklődik, bizonyítványok és igazolványok nélkül megjelenhetnek bármely előadáson s ezeken a szellemi lakomákon beleköthet a tudomány legraffináltabb inycenségeibe. Így lesznek az emberi elme vívmányai egyes társadalmi osztályok privilégiumai helyett minden számúra hozzáférhető közkincesek.

Hírek a tulsó oldalról**Hogyan innak Németországról az elseséges és semleges újságok**

A Neues Wiener Tagblattban olvassuk az alábbi cikket, amelynek írója néhány külföldi lapból vett személynét és azokat megjegyzésekkel látja el. A cikket fordításban itt adjuk:

A háború kitörésének okáról így ír Portugália vezető lapja, az

„O SADO”:

Kontinentális szempontból vizsgálva, az európai vezetés kétségtelenül azt az államot illeti, amely leghatalmasabb és megszerezheti magának a hegemóniát. Ha vezetőállamról beszélünk, úgy — anélkül, hogy Angliát kisebbitenék — csak Németország és Franciaország jöhet szóba. Franciaország mint „Európa anyja” régen elveszítette ez a címét és jogát nemzetellenes eszméi miatt. Anglia, minisziget csupán főleg tartozik a kontinenshez. Nagy Károly császár óta Bismarckig nem Németország Európa tlnajdonképpen vezető és irányító állama. És miért van ez? Mert Németország Európa szívé és mert tisztán képviseli az írja fajt. Németország a világ legcivilizáltabb országa, ezért európai érdekei sokkal fontosabbak, mint Angliáé, vagy Franciaorszáé. Németország szellemi és anyagi kínese egész Európában mélyszélesen gyökereznek.

Hamisítatlan angol szerénységgel terjeszt el egy angol úr javaslatot, — amelyet saját szellemi termékének nevez — a német bombák elhárítására. Erről így ír a

„DAILY MIRROR”:

Nem lehetneznék el óriási mágnesdarabokból a fontos katonai célpontok körül, úgy hogy ezek a ledobott német bombákat eltérítenek eredeti célpontjuktól? Ebben az esetben nem lenne anyagi kár és a gránátok okozta tölcésereket könnyen betömhetnénk.

Valóban szellemes terv és szabadjon nyomban ezzel kapcsolatban felvetni egy kérdést. A brit tájékoztató minisztérium legutóbb azt közölte, hogy a német bombák eddig egyetlen katonai szempontból fontos helyen sem okoztak kárt. He ez így van, akkor minek a mágnes? Vagy talán mégis más a valóóság?...

Hogy az angolok bennünket nem tekintenek gentlemennek, régóta tudjuk és különösebben nem is tördölünk vele, de hogy az angol saját a brit repülőket állandóan a német polgári lakosság legyilkolására uszítja, ez már nem lehet részünkre közömbös. A fízteletremlítő Ballanthyne úr cikkét hozza erre vonatkozóan a

„DAILY HERALD”:

Altalános a csodálkozás, hogy miért bannunk Berlinnel kesztyűs kézzel, ahelyett, hogy tekintet nélkül minden emberiségre, bannánk el vele. Vagy talán ugyanígy kíméljük őket, mint az előző világháborúban, amikor könnyelműek és könyörületeseek voltunk? Remélhetően megtanultuk már, hogy az egyetlen út a hunok észretérítésére, ha megkörtácsoljuk őket.

A megkörbecsolást átengedjük az emberies angoloknak, mi megelégszünk gyűző szerepével.

A londoni hangulatról és különösen a főúri körök aggodalmáról ezt írja a tokiói

„TOKIO NISI NISI”:

Egy német légi támadás hatásosabb, mint az előző világháború legerősebb bombázása. Egyre nagyobb azoknak a száma, akik lelkidig összeroppantnak és az arisztokrácia körében is nagy pesszimizmus tapasztalható. A munkáspárt azzal vádolja a kormányt, hogy kevés a légvédelmi óvóhely, pedig ugyanez a párt anank idején támadta a Chamberlain-kormányt, mert légvédelmi óvóhelyeket létesített. A Times segélykiáltása az Egyesült Államokhoz beszedes bizonyítéka Anglia közel megsemmisülésének.

1940. október 7.

Súlyos adóság

Azok a legnagyobb adóságok, amelyek megadására senkik sem szorítja az embert. Ismertem valakit, akinek szokása volt, hogy a kávéházi márványlapra névsort és a nevek mellé számokat írt fel. Azután a kávéházi pohár víz és papírszalveta segítségével letörölte az öntetelt alkotást. Tudtuk, hogy hitelezőinek listáját állította össze, tudtuk azt is, hogy ez a névjegyzék egyre hosszabb, a nevek mellé írt számok egyre tekintélyesebbek, az adóságok soha törlesztve nem lesznek, megis ebben az önkéntes és szokásos munkából láttuk, hogy az adóságok nyomják, évek óta fennálló adóságok, amelyekről a hitelezők régen lemondtak és valószínűleg soha nem jegyezték fel.

Ha a nyugvást nem leíró lelkiismeret ösztönzésére felírnam saját adóságaim, mindössze egy nevet vehetnék fel a jegyzékbe, de a tartozás összege óriási és kifizethetetlen. A név mellett az adóság összege: az élet, a magam élete. Ha ezt a tartozást kifizetném, semmim sem maradna. Csak azért jegyzem ide fel, hogy — jó adós módjára — emlékeztessenem reá hitelezőimet.

Egy sötét este, valamelyik pályaudvaron ismerősömmel vártam közös gyorsvonatunkat. Amikor a vonat berobogott, megkezdődött a közönség tülekedése. Magam is a roham színelhelye felé igyekeztem, de egy pillanatra megálltam egy heilyen, hogy a magam készülő rohamának megfelelő pontot válasszam ki. A hely, ahol ez a pillanatnyi megállás történt, egy sínpar között volt, amelyre akkor rohant be az ellengyorsvonat. Ismerősömmel egyetlen felém küldött kifejezés nélküli sikolya a helyzetre eszméltetett és a következő pillanatban egy ugrással túli voltam a veszély pontján, ahová a hatalmas gőzgép akkor már elért. A vonatban elhelyezkedve ismerősöm egy szót sem szólt az esetről. Meg vagyok gyűződve, hogy azt meg sem figyelte. A figyelmeztető sikoly egész öntudatlanul tört ki belőle, amelyben ha volt is talán tudatoság, azt a vonatra való feltörtetés izalma eltörölte. Mondom: egy szó említést sem tett és én először éreztem vele szemben a szégyenkezést. Először éreztem akkor azt, amit azóta folyton érzek, hogy valaki az életemet megmentette.

Ennek már vagy tíz esztendeje. Az illetővel hetenként többször összejöttem. Előbb változatlan maradt közöttünk a viszony, de egyre jobban éreztem vele szemben a fizetésektelen adós súlyos helyzetét. Alattomosan kerülni kezdtem, elosontam mellette az utcán, az ég bárányfelhőjét kezdem sürgősen nézni, ha velem szembejött. Társasága kényelmetlenül vált számomra és nem tudtam szabadulni attól a gondolatától, hogy ő tette azt, hogy még itt vagyok. Az illető nyájas, kedves úriember, aki maga álmétkidő volt a legjobban azon, ha életmentésének történetét elbeszéltem. Valószínűleg csendes lemondással látta eltávolodásomat, amelyet érzett, de megmagyarázni nem tudott. Lehet, hogy arra gondolt, hogy nekem jobban megy és félek, hogy majd kölcsönkér tőlem. Szóval, hogy még ő válik adóssámmá.

Az eset ugyanis felejthetetlenül nagy maradt emlékezetemben. Mindnyájunkra leselkedik itt, vagy ott a halál. Voltam háborúban, ahol bőségesen nyílt alkalom meghalni, de soha a halál közelségét annyi pozitívással nem éreztem, mint akkor, ott, a pályaudvaron. Ma is biztosra veszem, hogy ha a figyelmeztető sikoly, ez az egész önkéntelen és még emberi együttlérzést sem kifejező, érzéstelen hang ismerősömből fel nem tör, a mozdony kerekrei alá kerülök. Azóta úgy vettem életet, hogy csak ráadásra előbbi életemnek. Véletlen és műsoron kívüli élet. Ha beteg lettem, nem aggódtam, mert hiszen arról volt szó, hogy rámeget egy ki nem fizetett, elcsúszott élet maradéka. Semmi tragikumot nem látok egy jövődi halálban, mert annak már v...-i pályaudvaron el kellett volna jönnie és azt egészen véletlenül elgáncsoltam. Volt idő, amikor az öngyilkosságra is könnyedén gondoltam, mert hiszen csak egy ajándék-élet eidiobásról volt szó, amelyet egész véletlenül kaptam. Ajándékéletnek nem kell a fogát nézni. Ha gondok törnek rám, elhittem magammal, hogy minden élőnek lehetnek gondjai, csak nekem nem, mert számomra rosszabb eset nem jöhet, mintha akkor, egy szép nyári estén ott maradtok a sinek között. Könnyelmű és felelősségtelen lettem magammal szemben. Úgy éreztem, hogy a másébből költöztem és a halála után senki senkivel szemben sem tartozik felelősséggel. Szóval egyre jobban beleélttem magam egy másik életbe és abba, hogy az igazi, a minden embernek kijáró életem a pályaudvaron befejezést nyert.

Ezt a második életet egyetlen embernek köszönöm, aki maga sem tud erről. Lehet-e ilyen súlyos adóságot fizetni, vagy csak lehet-e felémelt fejjel ilyen adósnak a hitelező elé lépni?

Antonescu államvezető és Horia Sima nagy beszédet mondanak a vasárnapi légionista gyülekezézőn

Bucurestiből jelentik: A vasárnapi nagy tömegmanifesztáció programjának részletei most kerülnek hivatalos formában nyilvánosságra. Eszerint vasárnap reggel 8 órára az összes különvonatok, melyek a legionáriusokat az ország különböző részeiből a fővárosba szállítják, befutnak a bucarestii pályaudvarokra. A pályaudvarokon levő tájékoztató és rendfenntartó legionárius osztagok a gyülekezéző helyekre irányítják az érkezőket, majd 8 és 10 óra között felülvizsgálják az összeállított menetszlopokat. Tíz és tizenegy óra között a patriarchatus előtti téren történik a nagy gyülekezéző, míg 11 óra 15 perckor tesznek jelentést a vezető Antonescu Ion tábornok-miniszterelnök, államvezetőnek. Ekkor

mondja el nagyszabású szózatát az összegyűltékhez Sima Horia helyettes miniszterelnök, a legionárius mozgalom vezére, majd ezt követően Antonescu Ion tábornok-miniszterelnök, államvezető. Fél egy órakor kezdődik a hatalmas elvonulás Antonescu tábornok-miniszterelnök, államvezető és Sima Horia helyettes miniszterelnök, a legionárius mozgalom vezetője előtt, akik a Mihai Viteazul szobor előtt fogadják a tizezrekre menő felvonuló sereg tisztelő felvonulását. A patriarchatusról kiinduló menetszlopok a Dambovitá, Calea Victoriei, Bul. Carol I., Piata Mihai Viteazulon keresztül haladnak a Bulevardokon tovább.

Jelentkezniök kell az átengedett területeken lakott katonáknak új beosztásuk végett

Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar a következő 7. számú közleményt adta ki október 5-iki keltezéssel: Mindazoknak a szabadságon levő (Lasare la Vatra lappal rendelkezézőknek), tiszteknek, altisztoknak és legénységű átlománybeliek, akik az átengedett eszakardeali területeken laktak és egy ottani valamelyik hadkiegészítő parancsnoksághoz tartoztak, személyesen, vagy levelezézőlapon haladéktalanul jelentkezniök kell az alant megjelölt hadkiegészítő parancsnokságoknál. A levelezézőlapon történő jelentkezésnél fel kell tüntetni a vezeték- és keresztnévet, katonagost, amelybe tartoznak, a hadkiegészítőt, amelyhez az átengedett eszakardeali területen tartoztak, megjelölését annak, hogy milyen egy-séghöz tartoznak, végül megjelölését portos

címmel a helységnek, ahol most laktak.

Akik Ciuc-megyében laktak, a prahovai hadkiegészítézőnél kell jelentkezniök, az odorheueknek a tarnavamarei hadkiegészítézőnél, Treiscaunak a brasovi, Bihor a beusi, Cluj a turdai, Maramures a fagarasi, Mures a tarnavamicei, Nasaud a valceai, Salaj a hunedoarai, Satmar a severini, Someş a albai, Caliacra a constantai és Durorostor a jalomitai hadkiegészítézőkél jelentkezniök.

A hadkiegészítő parancsnokságok az adatok birtokában felfektetik az új nyilvántartást. Aik legkésőbb november 15-ig nem jelentkezniök, úgy tekintendők, mintha eltávoztak volna az ország területéről és törlik őket a hadseregből. Aki azonban az ország területén maradt és mégsem jelentkezniök, súlyos büntetésben részesül.

Japán végsőkig folytatja a harcot Csang-Kai-Sek legyőzetéséig

Sziámi csapatok megszállták az indokina-i sziámi határt

Vichyből jelentik: Ideérkezett hivatalos közlések szerint a japán csapatok a szeptember 26-án létrejött megegyezés értelmében Hanoion keresztül Jalong repülőterére érkeztek. A sziámi csapatok október 3-án Mekongnál megszállták a sziámi-franciaindokina-i határt. Ennek a demonstrációnak semmi különösebb jelentősége nincsen — állítják francia körökben — csupán Sziám ezzel területi igényeire akar utalni. Sziám ugyanis területátengedéseket kért a francia kormánytól, erre vonatkozólag a francia kormány közölte, hogy a június 12-iki megállapodás alapján megengedi, hogy Sziám a mekongi vizekre mehessen és azokat használhassa, azonban

nem hajlandó Sziámmal területi revizió kérdésében tárgyalni.

Konoye herceg, japán miniszterelnök nyilat-

kozott a sajtó képviselői előtt s kijelentette, hogy Németország, Olaszország és Japán elismerik az USA életjogát és életterét a nyugati féltekén, amennyiben az Egyesült Államok tiszteletben tartják a paktumot aláíró hatalmak életterét, amelyeket leszögeztek és körvonalaztak.

Japán jelenleg nem akar tárgyalásokba bocsátkozni Amerikával.

Konoye elmondotta, hogy a nankingi kormánnyal a tárgyalások befejeződtek, azonban Csang-Kai-Sek ellen annak végső legyőzetéséig folytatni fogják a harcot. A kínai konfliktus elintézésére vonatkozólag a japán miniszterelnök kijelentette, hogy itt nemcsak katonai, hanem gazdasági téren is dolgoznak. A Csendes-óceánon levő nyugalmi helyzet végérvényes megteremtésére. (Radior.)

Megértik, hogy az ilyen hitelezéző kerül az ember. Legalább tudta volna, hogy tartozom. Apró szívességek kérésével, kölcsönökkel, vagy más módon törlesztésre szorított volna. Magamnak meg soha bátorságom nem volt arra, hogy előálljak és azt mondjam, hogy: Önnek az életemmel tartozom. Gyáva voltam arra, hogy egy embernek annyira kiszolgáltatassam magam és félttem, hogy számlát nyújt be a teljességgel kifizethetetlen tartozásról. Az évek folyamán éreztem, hogy az adóság, ez a magamban felduzzasztott adóság, nemhogy nem csökken, hanem ahhoz újabb és újabb kamatok járulnak. Teljesen felszámolhatatlan lett ez a kétódaú viszony, amelynek létezéséről a másik nem is tudott. Sokszor azonban megváltottam, hogy nála éppen úgy tudatosodott az eset, mint bennem. Az úri gesztus kedvéért nem említi. Ha hívós volt hozzám, kiérteztem, hogy már türelmetlen amiatt a szemtelenség miatt, hogy fent a vasúti fiülkében nem ráztam meg neki az életem. (Hogy nem köszöntem meg neki az életemet!) Ha kedvesen mosolygott reám, akkor azt

hittem, hogy ebben a nyájasságban benne van, hogy egy életre foglya lettem, hogy tudja, hogy az életem tartja a kezében, benne lakom az életem palotájában, amelynek tulajdonjoga az övé. Ellenségesévé lettem én a hálának legkisebb nyomát sem éreztem magamban vele szemben. Terhemre volt a jelenléte, élő felkiáltójel volt számomra a teste, gyünys és sunyi számonkérés a legártatlanabb szava. Legjobban szerettem volna egy vonat elé dobnom... Közös barátaink megkérdeztek engem: Mi bajod van neked X-szel? Nekem? — feleltem, — semmi, soha életemben nem volt dolgom vele...

Csak azt nem mondom, hogy melyik életemben, az elsőben, vagy a másodikban? Igyekeztek mindenkit meggyőzni, hogy X. közömbös számomra, csak én tudom, hogy egyetlen sikolyával életemet a Holdból is tisztán kivethető két részre hasítottam. Pedig nagyon jó, rendes és szórakoztató ember, aki ha ezt az egyetlen, de súlyos adóságról szóló melleget, önvallomást olvasom, egészen biztosan töprengeni kezd: vajjon ki-ről van itt szó?

mj.

A hit diadala

Az éjszaka szétfárta sötét leplet és újra kibontakozott a természet. A kicsiny falu fölött a hold elindult új tájak felé, mert éjjeli-óri hivatását már teljesítette. Keleten kidagta orrát a Nap és kényelmesen széjjeltekintett a tájon. A falu ébredezett. Vasárnapi áhitat töltötte be minden ébredő lelkét. Eljött az Isten napja. A felszennidő madárdalban érezni lehetett az áhitatos Isten-dicsőítést. A virágok imára tarták szét kelyheiket és a fák susogni kezdték a természet reggeli imáját.

Az emberek lelkét is áhitat töltötte be, mert tudták, hogy ma a béke és nyugalom napja van. Érezték az emberek, hogy minden jónak megtartása, istentisztelet, ezért fokozott istenfélelmet érzett lelkük. Ma Istent fogadják a falu. A hétköznapok verejtékes óráiban Isten ott örködött felletük künn a natarban. Enyhítette fáradságukat és ceerében nem kért mást, csak hitet. Isten velük volt minden munkájukban. A verejtékeket letörölte és olykor hús szellőt küldött, hogy enyhítse forróságukat. Ott volt Isten azok között is, akik elfeledkezve róla, csak önmaguk erejében bíztak és aratták az Ő áldását. Nem tett kivételt, mert mindenki az Ő gyermeke.

Ma azonban a falunak kell Istenhez mennie. Együtt, közös nagy családként várni az Urat és leborulni előtte. A kicsiny fehér házak lakói ünneplőt öitöttek és készültek fogadni az Isten.

Ferenzi Árpádnál különös örömmel készültek az istentiszteletra. Tegnap jött haza István fiuk a szemináriumából, hogy néhány napos szabadságát öreg szüleinél töltsse. Az öreg Ferencziné lazán örömmel tesz-vesz s olykor lopva nézegeti a fiát, mert nem tud vele betelni. Nyolc éve óta a tudomány táplálta gyermekének lelkét s szorgalmas készülődése jutalmul Isten a bizalmába fogadta és megtette őt szolgájának.

A szülők álma beteljesedett, mert Isten meghallotta kéré imájukat. Ott állt előttük fiuk két reverendában és szívet boldogság töltötte el, mert látta szülei örömét. Egyszerű volt az ő útja Istenhez.

Kicsikorában, amint tehetette, mindig a sekrestyét járta és áhitatos csodálattal nézett mindent, ami az egy igaz Isten tiszteletére misztikusan lejátszódott gyermeki szeme előtt. Sokszor, midőn a templomban senki sem járt, odajárult Jézus szobrához és olyankor ebeszélgetett Jézussal és szentül meggyőződött, hogy a szobor hallja az ő beszédét. Nemsokára történt, hogy édesanyja ágnak esett. Míg a rokonok ríttak, addig ő csendesen kiosont a házból és szaladt lélekszakadva Jézushoz. Amint odaért, zihálva, kapkodva jelentette a bajt és kicsi kezét összetéve könyörgött Jézushoz és ígérte, hogy mindent megtesz, amit Jézus kér, csak gyógyítsa meg édesanyját. És csodák csodája, Jézus lehajolt és megsimogatta kicsiny könnyes orcáját és hazabocsátotta, szeliden megígérte segítségét. István hálaosan reápillantott a szoborra és sietett haza édesanyjához, kit mosolyogva, megkönnyebbültnek talált. Jézus megtartotta ígérteit. A kis István sem felejtette el Jézusunk ígért engedelmeségét és a gyermeki hit az évek folyamán kilombosodott és nyolc évi tanulás után Ferenczi István megtartva ígérteit, a Jóisten szolgálatába szegődött.

Nem egyszerű dolog az, ha a faluban az egyik gyermek pap lesz. Tudják az emberek, hogy Isten csak onnét választ szolgát magának, aho őt legjobban szeretik. A falu büszke volt Istvánra, mert általa szószólójuk lett a Jóistennél. István mindent tudta és nagyon boldog volt.

Már a másodikikat harangozták, midőn István pap édesanyja kezét fogva elindult a templom felé. Ahogy mentek a házak előtt, az emberek tisztelettudóan köszöntötték. A templom előtt kis csoportok állottak, fiatal lányok és odébb a legények, míg az öregebbek mind elfoglalák helyüket a kicsiny fapadokban.

Ők is mindjárt betértek. István is édesanyjával együtt beült az öregek közé. Neki már ott volt a helye. Alig helyezkedtek el, a vak Mihály a harmadik jeladást kongatta és az ifjak is bevonultak és elfoglalták helyeiket. Egész e ől a kicsiny gyermekek, mögöttük a hajadonok álltak, kezükben fehér csattos imakönyv. Hátrább a legények álltak, kalapjukat tartva, egyenes sorokban, mert tudták, hogy ahová Isten jó, ott rendnek kell lennie.

A szentek arca mintha kigyúlt volna az örömtől, midőn végtekintettek rajtuk. A legboldogabb az áhitatos csendben István pap volt. A ministráns gyermekek megje'entek a sekrestyeajtóban, egyikük meghúzta a csengettyűt és megindultak az oltár felé. Utánuk piros palástban ószhajú pap lépegetett és mindhárom elhe-

lyezkedtek az oltár előtt. A falunépe felállt és csendes áhitattal köszöntötte Istent.

István pap lelkében mély érzelmek és gondolatok ébredtek, midőn végignézték az ifjakon és öregeken, akik őszinte szívvvel kúcsolták kezüket hálaadó imára. Lehanya szemét és lelkét útjára bocsátotta. A lélek pedig elindult és vezette Istvánt. Először fölvezette a szöszékre és a szentlélek erejével megnyitotta István ajkait. István átszemlelően állt fenn, nézte a reátpadó gyermekek, leányok, legények, anyák és édesapák szemét és beszélni kezdett.

Szent hévvel ömlöttek a szavak ajkáról. Beszédében ostorozott és gyógyított. Titkos bűniket olvasta az emberek arcára, de ugyanakkor szinte könnyes szemmel könyörgött nekik, kérte őket bűnik elhagyására. A tiszta erkölcsi élet igaz boldogságát állította azok elé, akik könnyelműen megválnak lelüük drága kincsétől és a megterés igaz útját megjelölte nekik, hol újra kinoset találhatnak: Istennek bocsánatát.

Szavait bizalommal, megalázkodva hallgatták. Követik minden tanácsát és boldog lesz a falu. Elhittette Istennek szeretetét a szivekben és boldogá tette nagy családját, a falut. És vezette a lélek tovább. A város egyik koresmájában legények ittak, kiket a sors szolgának dobott a városba. Duhaj kedvvel hangoskodtak és káromkodtak. A heti kereset zsebüikben erősen fogyóban volt. István hirtelen betért hozzájuk. Meglepetten, félig csodálattal, félig megszegynülve fogadták. Ő csendesen köszöntötte őket, közéjük telepedett és beszélni kezdett velük. Először Kovács Jánoshoz szölt, mintha a meghitt családi asztalnál ültek volna, néhány újságot közölte vele a faluból: „Beszétem Iluskával és megkért, adjam át üdvözetét. Szeretete! gondol rád. Megvallotta nekem, hogy szeretitek egymást és azért mentél szölgálni, hogy egy kis pénzt gyűjts, hogy szentkarácsonyra egybekelhesetek. Hát ez bizony derék cselekedet. Nincs is annál szebb,

hogya ketten szeretik egymást és egymás örmere cselekednek“.

János csak hallgat és lassan lehorgaszta fejét.

István pap tovább beszél otthonról: „Édesapád megkért, adjam át szerető üdvözetét és hozzak hírt rólad, hogy követed-e érte aggdó tanácsait. Édesapád büszkén gondol rád, hogy méltó utódja leszel“.

A többi legénynek már nem kell otthoni hírt mondania, mert János sírvafakadva kéri a főtiszteendő urat, hogy otthon semmit el ne mondjon és száradjon le a kezük, ha még egyszer részegítő ital után nyúlnak. Isten újra hajlékot talált az ifjú lelkében.

István pap pedig vitte a hírt Iluskának, hogy szent karácsonyra meglész az esküvő.

Újra boldogság szállt a földre. István ment tovább. Ahol megjelent, az ököbe szorult kezek kísímúltak, a káromkodó ajkak elhallgattak, majd Istent dicsérő ének szállt fel az előbb még istenkáromló lelkéből. A földesúr és a paraszt kezét fogták.

István gondolatait az ősz pap záró imája állította meg végtelen útján. Felnyitotta szemét és együtt imádkozott hangosan a hívekkel. Az istentisztelet véget ért.

Lassan kivonultak a templomból. István édesanyja kezét fogta és ment ő is a többivel kifelé. Még végignézték a gyermekeken és ekkor boldog öröm futott át szíven. Úgy érezte, hogy mind az ő gyermekei és nálánál boldogabb apainincs a világon.

Lassan eltelt a vasárnap. Isten áhitatos, nyugodt éjszakát bocsátott a falura. Holnap újra virrad. Isten új csodákat művel. Az aratók újra víg énekszóval dolgoznak, hogy legyen kenyerük azoknak, akik győzlen és bűntől remegő ajakkal fohászknak: „Mindennapi kenyerünk add meg nekünk ma!“

A falu pedig elküldi kenyerét és fiát, Istennek szölgáját, hogy bologságot adjon a gyenge lelkeknek, kiknek hajlamuk van a bűnrre.

Isten eijő közénk és küldi az Ő gyógyító malasztját. Boldog, aki felismeri Őt.

Ugy Antal

A norvég nép megérti az új idők szellemét

A nemzetközi kapitalizmus elvesztette befolyását Norvégiában

Osloból jelentik: Eiten Kissling, a norvég nemzeti unió vezetője egy nagygyűlés keretében beszélt, hogy a norvég népek meg kell érteni az új időköt és alkalmazkodni kell az új rendszerekhez. Csak Németország és Olaszország mellett — mondotta Kissling — lehetséges az a tény, hog, Norvégi ne legyen hadszínter, mert nem Németország sértette meg Norvégi nemlegességét, hanem Anglia, mert a földön minden nép békét kíván, kivéve Angliát ezért elengedhetetlen Anglia legyőzete-

se, hogy hosszú és tartós békét kapjon az emberiség. Ezután rámutatott Norvégi nemzeti újjászületésének fontosságára, ami azért történik meg, mert a nemzetközi kapitalizmus elvesztette befolyását Norvégiában, ahol eltűnt a társadalmi osztálykülönbség.

Norvégiában nem kell diktatúra — mondotta Kissling, — azonban a nemzeti unió az összes népi erőök összefogásával építi fel újból az államot. (Rador.)

Ma a CAPITOL-ban

Willy FORST
Olga TSCHECHOVA
Lizzi WALDMÜLLER

BELAMI

UY DE MAUPASSANT
regénye nyomán.

Felemelt helyárak: 5 leiel. — Előadások naponta 3, 5, 7 és 9.15 orakor.

APOLLO-ban

Cebotari Mária, a világhírű énekesnő és Lucie English a nagy zenés filmben:

Butterfly asszony álma

Puccini eredeti zenéjével. Rendezte: Carmin e Gallone

Füstön szerzett vőlegény

Írta: Bérczy Lajos.

Hogy a lányok ezerféle képen tudnak férjhez menni, ki ezzel a praktikával, ki azzal, régóta tudott az emberek előtt, de az én egyik negyvenévesem segítette egyik főként alá, minthogy pipálni szokott. Ez a férfias tudomány pedig mindenre látképesnek, csak éppen erre nem.

Már pedig Mácsi néni pipával szerezte a vőlegényt. Hogy s miképpen történt, elmondom.

Mácsi néném, aki szemre való s tűzről pattanó leánya volt a maga idejében, korán elveszítette az édes anyját, az apjával pedig pár évvel később az történt, hogy fél oldalát szél érte. Így gyűjtött is pipázgatót szegény, ez volt az egyetlen szórakozása, csak nem tudta egymaga megtönni az apát a rágyújtani. Segítség kellett és ezt meg is kapta a leányában. Mácsi tömte meg a pipát s rágyújtott s úgy dugta a szópókát az apja szájába, mint gyereknek a cuclit szokták. A körülményekhez természetesen jól ment minden, mert vagyonosak voltak, anyárgond tehát nem volt, de Mácsika rászokott a pipára. Nem volt ebben semmi csodálkozni, vagy éppen megróni való, sőt inkább az lett volna különös, ha nem szokik rá, de abban az időben el sem tudták az úri emberek ilyesmit képzelni. Mácsi tehát roppantul restelte csúfnak vélt szokását és hangig titkolta mindenki előtt. Sőt abba a túlzásba ment, hogy minden lehetséges alkalommal megjátékosította a pipától való irtózatát.

Volt egy gavallérja, Gyula bácsi, aki húsz évig ivarolt néki, de mivel felette nagy pipás volt, nem mertte megkérni a kezét, pedig Mácsi szívesen hozzá ment volna, mert szerette. Ime, mély emberi traumákum egy — pipában...

Vége a legmagasabb hatalom megsajnálta szépségeket és ha jó későn is, de összehozta őket. Ez edig így történt:

Egy nyári napon Gyula bácsi kezét mérges légy csípte meg, kissé feldagadt a jobb kézfeje, ezért felcöve hordozta a karját. Korán reggel átsétált a nyájáról Mácsihoz s kimentek együtt a határba, megnézni a búzat. Gyula bácsival véle volt a pipája s, de nem vehette hasznát, nem tudta megtönni. Egész úton rossz kedvű volt s mikor haza tértek, kitért belőle a bosszúság:

Gyula bá: Ejnye, be pipálhatnak! Még ma nem is pipáltam, ha most valaki megtömné ezt a pipát, mindent megtehetne vélem.

Mácsi: (ihlete támad). De hiszen én... én meg tudom tönni...

Gyula: (csodálkozik). Maga?! Ezt a pipát? Megtönni?! (nevet). Nem hurkabel ez, Mácsika... Pipát tönni! Hogyisne... Egy jány! Nagy dolog az...

Mácsi: (nagy buzgalommal). De megtudom tönni, ha mondom. Édes apám pipát mindig én tömtem.

Gyula: Maga? Ez mán jelentene valamit, mert a maga édes apja nagy pipás volt. Hát itt van, (nyújtja), ha nem útálja nagyon.

Mácsi: (szendén). A maga kedviért még a pipát is meg tudnám szeretni...

Gyula: Szép beszéd, de minden Demosthenesnél szebben beszél a tett... Lássuk a tömést. (Mácsi teljes szakértelemmel megtömi a pipát. Gyula növekvő elismeréssel nézi). Jól van, nagyon jól van. Ilyen helyre leány maga? No, adja ide a számba.

Mácsi: (búzgólkodik). Majd még meg is gyújtom, édes apámét is mindig én gyújtottam meg...

Gyula: Ejnye, hogy tudta így elrejtteni a legszebbik tudományát? (Mácsi rágyújt és pipál, a nagy élvezetben elfeledkezik Gyuláról, ez pedig türelmetlen). Adja már ide, no...

Mácsi: Várjon, még nem ég jól... (kis idő múlva). Tessék.

Gyula: (nagy élvezettel pipál). Enyje, hogy én ezt nem tudtam idáig. Nagyszerűen megtömté... (skeptikus). De hátha véletlen volt, vakeset?...

Mácsi: Nem, dehogy... (apja pipatóriumáról, amelyet kegyelettel őriz, levesz egy pipát). Megtömtém ezt is, hogy lássa, nem vakeset ez nálam, hanem tudomány.

Gyula: Lássuk, lássuk... (Mácsi megtömi, rágyújt, s most ketten pipálnak. Gyula kedvtelve nézi). Akárcsak az édes anyám! Mivelhogy ő is pipázott. Engem nem az apám, hanem az édes anyám tanított meg a pipa-tömésre... Ez az igazi tudomány, nem az asztronómia... Nem erős?

Mácsi: (legyint). Ó, dehogy, nekem még a leg-erősebb verpellelti sem erős.

Gyula: Nahát! Hogy én ezt nem tudtam... Mácsi: Szégyeltem elárulni...

Gyula: (megbotránkozva). Szégyelte!? a pipát? Osztán mért szégyelte?

Mácsi: Istenem, hát... a lányok nem szoktak pipálni... Nem nőies...

Gyula: Nem nőies? Az lehet, de én meg olyan

A zsidó tanerők és zsidó származású növendékek helyzetének rendezése

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök, államvezető Braileanu Traian kultúzs és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a zsidók oktatásügyében a következő rendelet törvényt adták ki:

1. szakasz. A zsidók — a magánoktatási törvény rendelkezései alapján — saját elemi és középiskolákat tarthatnak fenn.

2. szakasz. Az előző szakaszban foglalt zsidó iskolák kizárólag zsidó személyzettel működhetnek és az iskolákat csak zsidók látogathatják.

3. szakasz. A kiknek szülei zsidók voltak, vagy akiknek akár csak az apjuk zsidó, nem lehetnek román iskolákban tanerők, nem lehetnek állami, vagy magániskolákban, amelyek etnikai keresztény felekezeti jelleggel bírnak tanerők és tanulók.

Kivételes esetekben a kultuszminiszter esetről esetre állapítja meg, hogy amennyiben valaki keresztény hitre áttért zsidó apától és etnikai keresztény anyától származik és két esztendő korában már keresztény volt, — esetleg működhesen, vagy tanulóként szerepelhesen magán, vagy felekezeti iskolában.

A természetes gyermekek anyjuk vallását követik.

4. szakasz. Az előző szakasz intézkedései nem vonatkoznak azoknak egyes leszármazottaira, a kik önkéntesek, megrokkantak, vagy hósi halottak voltak az 1877 évi háborúban, ha a leszármazottak keresztény hitre tértek át, valamint azoknak az egyes leszármazottai, akik a függetlenségi háborúban a román hadseregben résztvettek, harcoltak, rokkantak lettek, kitüntetések kaptak, vagy elestek, amennyiben 1940 augusztus 9-ig a keresztény hitre áttértek, az egyes leszármazottak.

5. szakasz. A kultuszminiszter sürgősen intézkedik, hogy a jelen törvény értelmében az állami és keresztény felekezeti oktatás keretéből mindazokat eltávolítsák, akikre jelen törvényrendelet vonatkozik.

6. szakasz. Minden más intézkedés, vagy törvényrendelet, amely ellentétes a jelen törvényrendelettel semmis.

Bucuresti, 1940 október 5.

Antonescu Ion államvezető
Braileanu Traian közoktatásügyi
és kultuszminiszter.

Ulrich Luize játssza a „Szereltem iskolája” című UFA-filmben a női főszerepet

legény vagyok, akinek a flanc meg a puder nem tetszik... Inkább a pipa, mint a cifrázkodás... Ebben a szép órában megvallhatom magának. Mácsika, azért maradtam aglegény, mivel féltem, hogy akit szeretek, a pipámat nem becsüli meg...

Mácsi: (lesüti a szemét, de azért pipál). És... és kit szeretett maga, Gyulus?

Gyula: (ő is pipál). Megmondhatom. Mért nem mondanám? Magát! Magát szerettem én, Mácsika, mindig, de annyira kimutatta, hogy útálja a pipát, hogy én nem tudtam magamat a leány-kérésre elhatározni... Választanom kellett a pipa és maga között... Hát én bizony a pipát választottam...

Mácsi: Ó, Istenem, a sok elvesztett év! Én boldog! Csak azért üldöztem a pipát, mert ezzel rejtgettem csúf szokásomat...

Gyula: Csúf szokás?... Hogy mondhat ilyet? (nagyon melegen). Hát szokott pipázni?

Mácsi: (szérmesen). Igen Titokban.

Gyula: Hát tudja mit, Mácsika? Nincs még minden elveszve, a fejsze nyele még a kezünkben van. Ezentúl pipázunk együtt. Az egész életet át... Mácsi: (könyves vigsággal). Pipázunk együtt az egész életet át... (Gyula balkarjával átöleli, tovább füstölnek).

Igy erőt a ritka leánykérés.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt havi 230 lej, félévre 450 lej, egész évre 900 lej. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lej, negyedévre 200 lej, félévre 400 lej, egész évre 800 lej. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lej kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23-10 és este 10 óra után: 23-15.

Kitűnők iskolája — Elite nevelés

Az ifju nemzedék legújabb megnyilvánulása inkább arra, hogy néhány gondolat szilánkot leporlasszak azokból a hatalmas sziklákból, amely közös nevező alatt: önévelés-tudománya. Mert ha nincsen is az egyetemen külön tanszéke ennek, jó volna ha lenne s ha nincs, úgy kell kialakítani az öntudatban, hogy minden tanszéken, minden munkakörben a kitűnők éljék a nagyrahatottságuknak megfelelő életet s ha valaki nem nagyrahatott, törekedjék minden erejével arra: Si non vocatus, factus. Ha nem hívatott, tegyen arról, hogy azzá legyen. Az iskola ma a kitűnők iskolája kellene legyen. Nem azt mondom, hogy az elemi, mert az alapismeretekre mindenkinnek joga és szüksége van, de ha a középiskolának addig a pontjáig jut az ifju, ahol öntudata előtt kristályosodik egy bizonyos életcél, már csak olyanokat szabad a versenyben hagyni, aki fokozott eredményeket tud elérni azon a munkatérben, amelyikre készülni akar. Nem jeles bizonyítványt, hanem gyakorlati felkészültséget értek alatta. Világosabban: azt kellene ekkor már elérniük, hogy a fiatalok öntudatosan osszák ki maguk között a különböző munkatereket s erre minden eszközt megragadva készüljenek, kitűnők legyenek ezen a téren, azaz elitok. Egészen apró pénzre váltva a gondolatokat: minden pályáján jól s kitűnően mozog ifju specializálja magát valamilyen irányban, a felnőtt generáció pedig igyekezzék az ifjut felkarolni és a megkezdett uton támogatni annak elérésében, amire készült s így, ha kidől valamelyik szülője a társadalomnak, nem kell kísérletezni, hanem csak beállítani azt az utódot, aki kezdetétől ebbe a barázdába akart állani és készült, hogy maradéktalanul, legjobb tehetsége és felkészültsége szerint be is töltse azt és kitűnően élje az életét s az a romény beváltóják, amit a kitűnők iskolája kezdetétől fogva benne felismert és fejleszt.

Ime elérhetjük, hogy minden ponton ne a profekciók, konjunktúra és egyéb póttartalékos lovak érvényesüljenek, hanem az elite. Ezt pedig csak a kitűnők iskoláján keresztül lehet elérni.

A. Z.

LEFOKOZÁRA ÉS SZAMÜZETÉSRE ÍTÉLTÉK EGY FRANCIA MINISZTERT. Berlinből jelentik: Zay minisztert a 13. számú katonai törvényszék deportálásra és lefokozásra ítélte, az ellenség előli dezertálás miatt. (Rador.)

— Október végéig meghosszabbították a menekültek vasúti kedvezményeit és a túfizzási engedélyeket. Bucurestiből jelentik: Az államvasutak igazgatósága újabb rendelkezést a menekültek ingyenes utazási és szállítási kedvezményét október 31-ig meghosszabbítja. Ez vonatkozik a beszarabiai, ardeali, bukovinai és cadmiarai lakosokra, illetve azoknak költözködési ingóságaira, háziállataira stb. A menekültek a részükre kiállított igazolványok alapján élhetnek ezzel a kedvezménnyel. Az államvasutak igazgatósága a túfizra kedvezményes szállítási tarifáját az év október 31-ig meghosszabbította. Ez a kedvezmény, mint ismeretes, szeptember 30-án lejárt. (Rador)

— Nyugdíjazások. Bucurestiből jelentik: A kultuszminiszterium az összes 57 életévüket és 35-ik szolgálati évüket betöltött magasrangú közköztartásügyi személyeket 15 nap leforgása alatt nyugdíjazza. (Rador)

— Csökkentették a hústalan napok számát Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány a hústalan napok számát háromról kettőre csökkentette. (Rador)

— Kereskedelmi és közoktatásügyi rendszabályok Jugoszláviában a zsidók kérdésére. Belgrádból jelentik: Azzal a kormányintézkedéssel kapcsolatban, amely megtiltja a zsidók részvételét és működését a jugoszláv élelmiszer kereskedelemben, újabb rendelkezéseket is kibocsátottak. Eszerint mindazon vállalatoknál, amelyek kétséget kizárólag zsidó vállalatok, vagy ahol a tőke többsége zsidó kezében van, a jugoszláv kormánynak jogában áll, a vállalatokhoz teljeskörű kormánybiztos kinevezését. Ahol a rendelkezéseket nem tartják be az illetők súlyos bírságban és büntetésben részesülnek. Ugyanakkor a jugoszláv kormány elhatározta, hogy az egész jugoszláv oktatás rendszerben „numerus clausus” vezet be és zsidó tanulók csak a nép arányszámának megfelelő módon iratkozhatnak be az iskolákba. (Rador)

— IONESCU IULIU DR. ARADMEGYE AL-PREFEKTUSA. A belügyminiszter Ionescu Iuliu dr-t Aradmegye alprefektusává nevezte ki. Ionescu Iuliu dr. hosszú időn keresztül működött, mint Timos-Torontalmegye alprefektusa, majd a királyi helytartóság közigazgatási felügyelője volt. Az utóbbi felosztás alatt két ízben is delegálták Aradmegye prefekturájának vezetésére. Ionescu Iuliu dr. Aradon általános népszerűségnek örvend és mostani kinevezése is bizonyára meglepetést fog idézni.

— Négy ország bírósága foglalkozott már a jegyhamisító szelvényekkel. A helybeli vasúti állomáson néhány nap előtt elfogták Teodorescu Traian volt diákot, aki hamis vasúti jegyeket hozott forgalomba. Az ellene megindult vizsgálat során kiderült, hogy a jegyhamisító nemzetközi szelvényes, mert 1926-ban a csehszlovák bíróság hamis útlevelel használata miatt egy évi elzárásra ítélte. Kiszabadulása után Ausztriában működött, ahol családok miatt félételt, de kisebb-nagyobb szabadságvesztésre ítélték Olaszországban és Franciaországban is. Nemrég a sátrani törvényszék ítélte el tíz hónapra és a büntetését mostanában töltötte ki. Kiszabadulása után hamis vasúti jegyek eladására kíván akart pénzhez jutni, de rajtavesztett és újból fogházba került.

— Timis megyét népes küldöttség képviseli a bucaresti legionista ünnepségén. Amint már megírtuk ma, vasárnap nagyszabású legionista ünnepség lesz a fővárosban, amelyen a légio tagjai Antonescu tábornok országépítő politikájába való bekapcsolódást fejezik ki. Megyénkbeli is igen sokan utaznak a fővárosba a régi legionisták közül az ünnepségre. A küldöttséget Tanase Alexandru megyei parancsnok vezeti.

— A városi pénztárak december 31-ig elfogadják a régi élesekét. Timisoara város vezetősége utasította adóhivatali és vállalati pénztárait, valamint a városban működő központi pénztárt, hogy a forgalomból kikerülő régi élesek ércpénzeket 1940 december 31-ig korlátlan mennyiségben fogadják el. Ezeket az egy leles pénzeket azonban nem szabad többé kifizetéseknek felhasználni, hanem kétezzer darabonként elcsomogolva tíz-tizenöt napos időközökben az állami adóhivataloknál kell beváltani.

— A hivatalos órák betartása. A polgármesteri hivatal rendelkezést adott ki, amelyben a tisztviselőket felhívja a hivatalos órák pontos betartására. Hivatalos idő alatt a tisztviselőknél tilos irodájukat elhagyni és a városba menni, tilos továbbá az egyes irodákat beszélgetések céljából végigjárni. A rendelet utasítja még a tisztviselőket, hogy a közönséggel udvariasan bánjanak és minden ügyiratot legkésőbb három nap alatt elintézzenek.

— Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következő házasságokat kötötték: Németh Imre műszerész és Daróczy Etel, Dörner Antal kereskedő és Ritter Gizella, Kovács Mihály felsőrézkészítő és Carol Juliána, Tortolan Constantin vasúti szerelő és Licau Elena, Tassi Ferenc vízvezeték-szerelő és Vnuk Veronika, Gergely János alkalmazott és Fekete Erzsébet, Losonczy Béla asztalos és Nevrincsu Mária, Modara Anton munkás és Sandra Teodora, Suici Toma alkalmazott és Lazar Mária, Jovan Teodor kereskedő és Todorescu Leontina, Savescu Ionel mérnök és Costa Elizabeta.

— A bukovinai újságírók szindikátusa kizárta a zsidó tagokat. Bucurestiből jelentik: A bukovinai újságírók szindikátusa Bucurestiben tartotta meg rendkívüli közgyűlését és az alkalommal a zsidó újságírókat kizárta tagjai sorából. A közgyűlés elhatározta, hogy a bukovinai újságírók szindikátusa beilleszkedik a legionista állományába, majd új vezetőséget választott. (Rador)

— A román írók szövetsége kizárta zsidó tagjait. Bucurestiből jelentik: A román írók szövetségének vezetősége tegnap ülésen elhatározta, hogy a zsidó származású tagjait kizárja az egyesületből.

— Az új ankarai orosz követ a legfiatalabb szovjet-diplomata. Ankarából jelentik: Ismet Inonu köztársasági elnök, Saracoglu külügyminiszter jelentésében fogadta az ankarai új orosz nagykövetet, Dinogradovot, aki átnyújtotta megbízólevelét. Dinogradov, aki eddig követ-ségi tanácsos volt Ankarában, mindössze 37 éves és a legfiatalabb szovjet-orosz diplomata. (Rador)

MODERN GYÓGYMÓD

Egy orvos beszélget a barátjával
Rosszkedvű vagy? Felelet: Igen.
Ingerült vagy? Felelet: Igen.
Kimerült vagy? Felelet: Igen.
Fáradt vagy? Felelet: Igen.
Ezek után javasolom, nézd meg a

BEL-AMI WILLY FORST

filmet és elmulnak beképzelt bajjal.

(—) Súlyos autóbaleset. Tegnap reggel az aradi úton egy gépkocsi elgázolta Dornbach Ilés negyvenkét éves teremamarei gazdát, akinek mindkét lába eltört. A súlyosan sérült gazdát a mentők kórházba szállították. A baleset ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

(—) Bücsüünnepség a második kerületben. A timisoarai második kerületi római katolikus egyházközség az év bücsüünnepségeket jövő vasárnap, október 13-án rendezi meg. Mindazon kereskedők, akik eladási helyet akarnak maguknak biztosítani, előjegyzés céljából jelentkezzenek október 10-én esütörtök, vagy október 11-én péntek délután 3 és 6 óra között az egyházközségi irodában, Plata General Coronini 13 szám alatt.

— MA VAN A NÖEGYLET TEADÉLUTANJA. A Magyar Nőegylet ma délután öt órakor a Magyar Ház nagytermében jótékony célú teadélután rendez a téli segítségük javára. A vezetőség, amely a hatóságai engedélyt már megkapta, reméli, hogy a teadélutánon résztvesz a város magyar társadalmának minden tagja.

(—) Az evangélikus egyház presbiter-konferenciája. Az evangélikus egyház október 1-ével megkezdte belmisiói alakulatának munkáját, amelynek keretén belül megindulnak a szokásos havi presbiteri összejövetelek is. Az első ilyen presbiteri konferencia október 7-én, hétfőn este 8 órakor lesz az egyházi tanácssteremben. Bevezető bibliórát tart Schemmel Viktor lelkész, míg Argy György esperes előadással szolgál, amelynek címe: A mártírok egyháza. Erre az összejövetelre az egyház ezíton is meghívja vezető emberét és presbiterét.

(—) Evangélikus istentisztelet Ronafon. Ronati evangélikus hívek részére ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel az állami elemi iskolában istentisztelet tartunk. Az igét Argy György esperes hirdeti.

(—) A villamos üzem működése. A városi villamos mű most készítette el kimutatását az év júliusban folytatott működéséről. Júliusban összesen 1,745.666 kilométerre villamos áramot termeltek, körülbelül háromszázszázötven kevesebbet, mint a múlt esztendő ugyanezen hónapjában. A termelt villanyáramból közvilágításra 59.040, háztartásokban 152 ezer 7888, motorok hajtására 588.115, kávéházak, vendéglők és irodák világítására 367.407 és a villamos vasút üzemben tartására 174.160 kilométeróra. A villanyáram termelésére 1,23.563 kiló kőszén használtak föl.

(—) Ügyvédi hír. Dr. Amhás Mihály megnyitotta ügyvédi irodáját. III., Bulev. Carol 27. Telefon: 27-54.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Szilágyi Dezső magántisztviselő Márta Iona nevű leánya, Wipert Miklós munkás Albert nevű fia, Cotoara Severin vasúti lakatos Ilie nevű fia, Licker Ferenc magántisztviselő Károly Antal nevű fia, Selegian Nicolae Petru lakatos Liviu Gheorghe nevű fia, Zalmar László kereskedő Iona nevű leánya, Eichert György vegyész Éva nevű leánya, Bau Sándor kertész Sándor nevű fia és Zsoldos Ferenc napszámos Vazul nevű fia.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Budugan Ioan földműves huszonnyolc éves, Lengyel Gyula Károly nyugdíjas hetvenöt éves, özvegy Wawrek István Sebők Teréz nyolcvannegy éves, Németh Andrásné Takó Erzsébet hatvanegy éves Popovicin Maraz Danita harminckilenc éves és Jurca Aurora Lia hat éves.

(—) Fel kell jelenteni a gyűjtő ál-legionistákat. Ismertettük Antonescu tábornok, államvezető közleményét, amely megállapítja, hogy a légio senkit sem bízott meg pénzügytájjal. Ezzel kapcsolatban a legionistamozgalom Timis-megyei szervezete, felhívja a közönséget, hogy amennyiben városunkban ál-legionisták pénzt gyűjtenek, ezt azonnal jelentésük a legionista rendőrségnek (telefon: 41-82). Aki pénzadományt akar eljuttatni a légiónak a szegények számára, az vagy hozzá el személyesen adományt, vagy értesítse a megyei szervezetet erről a szándékairól és abban az esetben elküldenek az illető lakására az adományt.

Antonescu Ion államvezető üzenete a hadsereg vezetőségéhez

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok miniszterelnök, államvezető a hadsereg vezetőségéhez intézett üzenetében felszólította a haderő tagjait, hogy nemes és hazafias kötelességnek tesznek eleget, amikor a földművelő népet mezei munkájukban segítik, főként a koncentráltak családtagjait, özvegyek és árvák gazdaságát, mert ezzel még szorosabbra fűzik azt a testvéri viszonyt, ami a polgárság és a hadsereg között mindenkor is fennállott.

— Uj igazgatók a timisoarai és iasi Nemzeti Színházak élén. Bucurestiből jelentik: A kultuszminiszter Grigorie Sropant a iasi Nemzeti Színház és Ion Neamtii Otolescut, a timisoarai Nemzeti Színház igazgatójává nevezte ki.

— Átmeneti bizottság az orvoskamarák élén. Bucurestiből jelentik: Vasile Iasinschi közegészségügyi miniszter rendezetileg kinevezte a felfüggesztett orvosi kamarák és legfőbb orvosi tanácsok helyett működő interimbizottságot: E bizottság tagjait: Ieusi N. dr., Popovici Luca Miron, Statopol Vasile és Serban Micloveanu dr. orvosok.

— MEGSZÜNTETTEK A 40 LEJES KÉRVÉNYBÉLYEG ALKALMAZÁSÁT. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter október 6-tól kezdődőleg a 40 lejés külön kérvénybélyeg alkalmazását megszüntette.

— Rendelet törvény a bíróságok átszervezéséről. Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion államvezető rendeleti törvényt írt alá, amely a bíróság szervezéséről szóló törvény 96. szakasza és a bírói kar tagjainak elmozdíthatatlanságáról szóló rendelkezésre vonatkozik. Ez a rendelet törvény az alkotmány felfüggesztése következtében vált szükségessé és annak célja a bírósági szellemének megjavítása. (Rador.)

A belügyminiszter e héten nem fogad

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter kihallgatásait október 12-ig felfüggesztette.

— A vidéki zsidó birtokok állami tulajdonba mennek át. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficialban szombaton rendeleti törvény jelent meg amelyet Antonescu Ion államvezető írt alá és amelynek értelmében az összes vidéki zsidó kézben levő birtokok az állam tulajdonába mennek át. A zsidó lakosság a falvakban levő ingatlanokra vonatkozóan nem gyakorolhatja tulajdonjogát. A lisa-játított birtok tulajdonsa törvényes kártérítést kap. (Rador.)

— Olasz óra a román rádióban. Bucurestiből jelentik: Október 7-én, hétfőn este 21 órakor ünnepélyes keretek között avatták fel a román rádióban az „olasz órát”. Beszédet mondanak Alexandru Constant sajtó és propagandaügyi államtitkár, Bruno Manzoni, a bucaresti olasz intézet igazgatója és Nichifor Crainic a rádiótársaság élnöke.

— A bucarestii Nemzeti Színház igazgatójának rádióelőadása. Bucurestiből jelentik: Radu Gil, a bucarestii Nemzeti Színház igazgatója hétfőn este 19 óra 15 perckor előadást tart a rádióban „A hősi elem a legionarius költészetben” címmel.

— ELLENŐRZŐ FELÜGYELŐK TIMISOARAI VÁLLALATOKNÁL. A nemzetgazdasági minisztérium újabb ismét különböző vállalatokhoz ellenőrző felügyelőket nevezett ki, ezek között vannak timisoara vállalatok is. A Gyapjúipar részvénytársasághoz Comanescu Vasile ügyvéd, az Egyesült Lakk és Festékgyárnál Cruceanu Stefan dr., a Banati Textiliparnál Pop Sever dr., a Gyapjúközpont részvénytársaságnál Suvatiu Viktor ügyvéd lett ellenőrző felügyelő.

— Warth Péter dr. alpolgármester lemondását is elfogadták. Lapunk más helyén megírtuk, hogy a belügyminiszter Tieran Emil dr. alpolgármester lemondását elfogadta. Lapzártakor érkezett jelentés szerint a belügyminiszter Warth Péter dr. alpolgármester lemondását szintén elfogadta. Warth dr. alpolgármester egy és háromnegyed évig töltötte be ezen állását.

— Hétfőn veszi át Comanescu Vasile rendőrkivészlor a helybelli rendőrség vezetését. Megírtuk, hogy Comanescu Vasile századost timisoarai rendőrkivészlorra nevezték ki. Az új rendőrkivészlor valószínűleg hétfőn veszi át a rendőrség vezetését.

— Öngyilkos volt román miniszter. Bucurestiből jelentik: Tegnap öngyilkosságot követett el Iasiban Petre Anăreai volt nemzetnevelésügyi miniszter, aki az utóbbi időkből súlyos ideggyógyban szenvedett. (Rador)

— A román sajtószindikátus a menekült újságírókért. Bucurestiből jelentik: Az ardeali és Banati román sajtószindikátus tagjai a fővárosban ülést tartottak és megbeszéltek mindazon kéréseket, amelyek a menekült újságírók helyzetre vonatkoznak. A szindikátus vezetőségét megbírták, hogy lépjen érintkezésbe az államvasutak igazgatóságával arra vonatkozólag, hogy mindazoknak az újságíróknak szabadjegyét adjanak, akikről a múlt kormányzati érában bevonták, valamint az ardeali menekült újságírókat is részesítsék ugyanabban a kedvezményben. A vezetőség mindent el fog követni, hogy az állástalan, menekült újságírókat renyvérhez juttassa. (Rador)

A francia kormány nem erősíti meg a Martinique szigetet

Genfből jelentik: A NTI jelenti Vichyből: Hivatalosan megafolják azt a francia és amerikai forrásból származó hírt, amely szerint a francia kormány elhatározta, hogy Martinique szigetet és az Antillákat megerősítse. A francia kormánynak nem áll szándékában semmiféle erődítési munkálatok végrehajtása. (Rador)

(—) Kereskedő balesete. Welter János II. kerületi kereskedő Nagy András nevű ismerősevel este Kazafac ment. A két férfi a Regina Maria úton haladt gyalog és a kereskedő, aki különben ismert játkvezető is, a kerékpárját maga mellett vezette. Éppen a Charitas kocsisútra akart bekanyarodni, de a fellecsúszott úttesten megcsuszott a kerék és az autó a férfiakat elütve egy telefonoszlopra ütdőött, majd az egyik fának rohanat. Az autó összezúródott, de utasainak nem történt baja. Welter a baleset következtében agyrázkódást szenvedett és kórházba kellett szállítani, míg Nagy András csak könnyebben sebesült meg. Welter János állapota javult.

— A minisztérium szabályozza a gyapjú árát. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszter félhivatalosa felszólítást intéz a gyapjutermelőkhöz, hogy ne adják el könnyelműen gyapjutermeésüket, mert a minisztérium most foglalkozik a gyapjúárak hivatalos megállapításával. Inkább arra ügyeljenek a gyapjutermezők, hogy szárazon és kellőleg szakszerűen kezeljék a gyapjút, amelyet azután a minisztérium hivatalos igazolvánnyal ellátott bevásárló közegei fognak megvásárolni.

A legionárius mozgalom lőitkarságának közleménye

Bucurestiből jelentik: Patrascu, a legionárius mozgalom vezértikára felhívást tett közbe, amely szerint a vasárnapi manifesztáció bevezetével az összes megyei és körzeti legionárius vezetőket a legionárius központba hívja össze, megfelelő utasítások kiadása céljából.

(—) Az aradmegyei ügyeket az aradi ítélőtábla tárgyalja. Az elmúlt héten több ügy volt tárgyalásra kitűzve a timisoarai ítélőtáblánál. A timisoarai ítélőtábla az aradmegyei ügyekkel kapcsolatosan arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok az aradi ítélőtábla hatáskörébe tartoznak és ezért ezeket nem is tárgyalta, hanem elrendelte az iratesomóknak az aradi ítélőtáblához való átküldését. A tárgyalásra kitűzött ügyek között szerepelt az a per is, amelynek Miklósi Géza az aradi pénzügyigazgatóság volt pénztárosa a vádlottja. Miklósi sikkasztási ügybe keveredett és a törvényszék öt évi fogságra ítélte. A fellebbezési tárgyalás már Aradon lesz a táblánál.

(—) Eltávolították a lugoji Duca-szobrot. A lugoji ákómas épületével szemben levő parkban három év előtt felállított Duca-szobrot leszerelték és a lugosi városháza egyik raktárába szállították.

— Az olasz uralkodó látogatása egy új repülőgépgyárban. Rómából jelentik: A Stefani „valahonnan Itáliából” jelenti, hogy Viktor Emanuel császár és király pénteken egy új repülőgépgyárat tekintett meg, amelyek messzeharó kisebb gépekkel és gépfegyverekkel vannak felszerelve. A császár és király tanulmányozta a gépek gyártását, majd megelégedését fejezte ki a látottak felett. Eltávazása előtt hosszasan elbeszélgetett a pilótákkal, akiket részletesen kikérdezett különböző repüléssel és repülőgépműveléssel kapcsolatos kérdésekről. (Rador)

Megnyitottuk

férfi-, női- és gyermek-

gyapjúszövetosztályt

trench-coatok

ballonok és pellerinek

esőköpenyek

függönyanyagok

damasztok és garnitúrák

gyapjútonalak

kézimunkák

Centrala Lanai S. A. R.

Nézzé meg új kirakatainkat.

(—) A Brassói Lapokat betiltották. A belügyminisztérium a Brassói Lapok című brasóvi napilap megjelenségét felfüggesztette.

— Jugoszláviában a zsidók nem vehetnek részt az élelmiszterkereskedelemben. Belgrádból jelentik: Pénteken este minisztertanácsi rendelet jelent meg, amely elrendeli és megtiltja, hogy a zsidók a jövőben az élelmiszterkereskedelemben résztvehessejenek. (Rador.)

— Változás a román-német légitforgalom menetrendjében. Bucurestiből jelentik: A Németországban bevezetett téli időszámítás következtében az általunk közölt légitjáratmenetek menetrendjében — mint azt hivatalosan jelentik — annyi változás állott be, hogy Berlinből Bucuresti felé reggel 8 óra helyett 9 órakor indulnak a gépek és oda 15 óra helyett délután 16 órakor érkeznek meg. Bucurestiből az indulás változatlanul reggel 8 órakor történik és az érkezés 16 óra 30 perckor van, mindkettő keleteurópai idő szerint.

— Franciaország visszahívta svájci követét. Bernből jelentik: A francia kormány Coulondre francia követet visszahívta Bernből. Coulondre — mint ismeretesc — Franciaország nagykövete volt Berlinben a háború kitörésekor. (Rador.)

— Kolerajárvány Hongkongban. Sanghaiból jelentik: A Tass ügynökség jelenti Hongkongból, hogy a kolerajárvány következtében eddig 95 személy halt meg. (Rador)

Ilyet még nem látott Timisoara

A szurtosképi angyalok

Egy film teljesen újszerű tartalommal!

A szurtosképi angyalok

Egy film teljesen újszerű rendezésben!

A szurtosképi angyalok

Egy film, mely mindenkiné tetszeni fog!

A szurtosképi angyalok

Egy film, melyhez hasonló még nem volt!

A szurtosképi angyalok

Kertész Mihály rendezésében, a főszerepben: James Cagney, Pat O'Brien, Ann Sheridan és a 6 uccagyermek

Sikerrel fut a

SCALA-ban

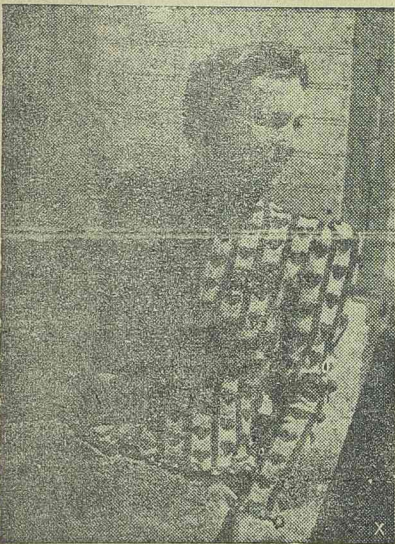
Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek!

Téli pulloverek

Bécsben felkészülnek a téli sportokra és a nagy bécsi áruházak már bemutattak néhány érdekes divatos téli pullovert. Ezek közül három szép modellt közlünk.

Északi mintájú sípullover, amelynek vállrésze egyszínű. A pulloverhez ugyanolyan színű és mintájú főkötő tartozik

A tiroli népi viselethez hasonló sípullover. Az alapszín világosszürke, piros szívalaku mintával

Háromszínű tiroli mintájú pullover. A színek: sötétvörös, fehér és sárga, élénk alakú mintával

Hogyan születik meg a riport egy külvárosi betörésről

Az egyik külvárosban betörés történt. A rendőrség hivatalos közleménye nem számolt be bővebben arról, hogy és mint történt az eset. Az újságíró tehát felült a villamosra és megérkezve, a házbeliék azonnal mesélni kezdték az esetről, persze mindenki másképpen mondta el. Az újságíró azt kérdezte, hogy nem beszélhetne-e azzal, akinél a betörés történt. Egy ajtót mutatnak, az újságíró kopogott, aztán belépett. Bemutatkozott és elmondta, hogy miért jött. A családfő nem volt otthon, a felesége fogadta. Mikor hallotta, hogy miről van szó, ijedten összecsapta a kezét:

— Te jó Isten, csak nem akarja beletenni az újságba?

— Miért ne? Szégyen az, hogy maguknál betörték?

— Nem szégyen, de hát mégis nem szeretném, hogy a nevünk az újságba kerüljön, tetszik tudni.

— És miért nem akarja? Ezzel nem esik a becsületükön csorba.

— Igen, de tetszik tudni, nem szeretnénk egy szenzáció középpontjába kerülni, hogy aztán az emberek ujjal mutassanak ránk az utcán.

Szegény újságíróknak ilyenkor igen nehezen sikerül bebizonyítania a maga igazát.

— Nem maguk kerülnek a szenzáció középpontjába, hanem az a tény, hogy maguknál betörték és nagy értékeket vittek el.

Az asszony erre rendszerint hátra fordít és azt mondja:

— Nem mondom semmit, vegyék tudomásul a tisztelt újságírók. Az én nevemet nem fogják az újságban meghurcolni. Különben is olyan érdekes az, hogy nálunk betörték? Miért kell azt megírni?

Az újságíró erre igen nehezen adhat választ. Mert ha azt mondja, ez érdekes, azonnal megjön rá a felelet:

— Ez érdekes? Ugyan, már miért volna érdekes? Annyi ilyen betörés történtik manapság.

Ha azt mondja, hogy ez másokat is érdekel, akkor még nehezebben lehet felvilágosítást kapni. Ugyanis még néhol elterjedt az a vélemény, hogy az újságírók mind, kivétel nélkül gazemberek, akiknek egyedül teendőjük az, hogy becsületes embereket meghurcoljanak, kiírják a nevüket az újságba és hasonló szörnyűségeket követnek el. Védekezni ellenük pedig alig lehet. Legjobb lenne valamennyit a falhoz állítani. Akkor a derék polgárok legalább nyugodtan aludhatnának és nem kellene attól félniök, hogy ha betörnek és elvisznek százezer leit, jön az újságíró és még ebbe is beleártja magát, pedig igazán semmi köze az egészhez, mert tőle nem loptak egy banit sem.

A tisztelt közvéleménnyel felvenni a harcot pedig igen nehéz. Mert a tisztelt közvélemény tudja, hogy neki van igaza és abból nem enged.

Ilyenkor mosolyogni kell és megvárni, amíg egy kicsit elült az eiső zavar. És ilyenkor mosolyogva ezt lehet mondani:

— Nem akarok én o'lyat megtudni, aminek a megírása magukra kellemetlen volna. De ha nem akarja semmi áron sem elmondani, hát az sem baj. Megtudjuk mi azt máshonnan is. Csak inkább szerettem volna öntől hallani, mert akkor

nem írok olyasvalamit, ami talán mégis kellemetlen lehet.

— Hiszen mondanék én, de igazán nem tudok semmit. Mit mondjak? Hoigy betörték, azt maga is tudja. És hogyan törték be, hát Istenem, nem vagyok én betörő, hogy azt is tudjam. Mást meg igazán nem tudok.

— Itthon voltak, mikor a betörés történt?

— Dehogy, hiszen csak jöttek volna akkor, majd előtá volna az uram a bajukat. De ugy-e, azt nem írja be az újságba?

— Mit kérem?

— Hogy az uram letörte volna a derekát a betörőnek, ha otthon lett volna. Ez fenyegetés, nem?

— Persze, hogy ezt nem írom. Mikor mentek el otthonról?

— Délután négykor és este tízkor, mire hazajöttünk, már meg is történt a dolog. A lakásba be akartunk menni, nyitva volt az ajtó. Bent teljes volt a zűrzavar, a szekrényekből kihánytak mindent és elvitték az én szép karkötőmet is, amit az uramtól kaptam a születésnapomra. Ennyit tudok. Többet még akkor sem mondhatok, ha akar-nék. Meg van elégedve?

Közben előkerült a ceruza, az újságíró jegyzett.

— És a szomszédok nem vettek észre semmit?

— Dehogy nem, kérem, hiszen ugatott a kutya a szomszédban és ők meg azt gondolták, hogy csak ugasson. Ahelyett, hogy átjöttek volna meg-nézni, mi történt?

— Mást nem vettek észre?

— Dehogy nem, éppen ez a borzasztó. Hallottak úgy kilenc óra tájban zörejt, mintha valaki az ajtókat nyitná ki nagy óvatossággal. Máskor ilyenkor mindig kidugják a fejüket, de most ne adj' Isten, hogy egyikük rászánta volna magát arra, hogy kidugja az orrát az ablakon. Persze, mikor aztán hallották, hogy mi történt, akkor jöttek a tanácsokkal, hogy miért nem jöttünk előbb haza, miért nem néztük meg, hogy jól bezártuk-e az ajtót, át kellett volna kutatni a lakást, mielőtt déután elmentünk, hátha a rabló már akkor bent volt a szobában.

— De hiszen ők hallották, hogy az ajtót valaki nyitotta.

— Hátha a betörő akkor jött ki? Mi tudom én?

— Előre tudhatták a betörők, hogy maguk elmennek?

— Nem tudhatták, mert váratlanul mentünk el az urammal.

— Tehát akkor figyelték, hogy mikor mentek el.

— Honnan tudjam én azt?

Az újságíró jegyez, aztán szöbrevágja a jegyzeteket és végül azt mondja:

— Köszönöm szépen.

Az asszony erre mintha kábultságból öb-redne fel:

— Na maga aztán jól kivallatott. De nehogy bele merje írni az újságba, hogy ezeket a dolgokat tőlem tudja, mert akkor patáliát csapok!

— Dehogy írom!

Másnap megingott az asszonyban az a hit, hogy az újságírók betartják ígéretüket. (g. b.)

Zarah Leander „A királynő szíve” című híres UFA filmben

Történelmi miniatűr

Egy sikerült fogás

Írta: OLAF SÖLMUND

Ez még akkor történt, amikor Napoleon csillaga a legfényesebben ragyogott. Páris a boldog béke éveiben élt, mindenütt rend és nyugalom. A császár is a fővárosban tartózkodott és egy este megjelent hitvesével együtt az operában, hogy végignéze az előadást. A nézőtér zsúfolásig megtelt, a földszinten és páholyokban a politikai, diplomáciai és nagy világi élet vezető személyiségei, ott volt tout Paris.

Napoleon a császárnéval elhelyezkedett a páholyban. Mária Lujzán csillogott a sok ékszer, szép volt ezen az estén. A páholy háttérében szárnysegédek, kamarások és más udvari emberek álltak. A császári páholy melletti páholyban ült az orosz nagy követ felesége, tündöklően szép asszony és természetesen a látcsövek mind rásegeződtek. Az érdeklődés azonban nemcsak szépségének, hanem káprázatos ékszereinek is szólt. Karján szikrázott a sok brilliáns karkötő, közöttük két teljesen egyforma ékszerdarab, amely külön szenzációja volt Párisnak. Egy-egy brilliáns karkötőt egy millió frankra becsülték.

Az első felvonás vége után, amikor a függöny összecsuksódott és a nézőtér kivilágosodott, udvari lakáj kopogtatott be a nagykövet feleségének páholyába. Kifogástalanul feszült rajta a császári ház szolgaszemélyzetének egyenruhája. Mélyen meghajolt, majd így szólt:

— A császárné öfelségét valósággal csodálatba ejtették a hercegnő karján pompázó ékszerek. Kéri, kegyeskedjék megengedni, hogy az egyik brilliáns karkötőt közelebből mesteckintse.

A nagykövet feleségét mélyen meghatotta a kegy. pillanatok alatt lekaposolta a karkötőt és átnyújtotta a szolgának, aki köszönettel vette át és halkán eltávozott.

Lepergett a második és harmadik felvonás, sőt a negyediket is megkezdték, azonban a lakáj még mindig nem jelentkezett a karkötővel. Véget ért az előadás, a felséges pár is felemelkedett, hogy távozzék, azonban az orosz hercegnő még mindig nem kapta vissza a vagyont érő ékszert. A nagykövet felesége idegeskedett, nyugtalan lett, azonban nem volt más választása, mint hazamenni és otthon várakozni. Bizonyára a császárné lakosztályában is gyönyörködni akar a gyémántok szikrázó tűzében.

A hercegnő otthon elmondotta a férjének a kis epizód, a diplomatának azonban gyanusnak tűnt fel az eset, ezért nyomban befogatott és a császári palotába hajtatott, hogy érdeklődjék. Napoleon rezidenciájában csodálkozva hallgatták a nagykövet furcsa történetét és felvilágosították, hogy a császárnő egyáltalán nem kérte magához az ékszert. Mária Lujzáról, Mária Terézia osztrák császárnő leányáról ilyen izléstelenség fel sem tetelezhető. Az állítólagos udvari lakáj valószínűleg Páris egyik legügyesebb szélhámosa, aki ravasz trükkkel szerezte meg a drága ékszert.

Nyomban értesítették a párisi rendőrfőnököket, aki a titkos ügynökök százaát küldötte szét a városba, hogy kinyomozzák a tettest és előkerítsék a karkötőt. A nagykövet szörnyű izgalomban ott maradt a rendőrfőnökségen, várva a kedvező híreket, míg felesége otthon várakozott.

Lassan cammogtak az órák, míg ezután hajnal felé egy rendőrtisztviselő csemetett a nagykövet-ség palotájának kapuján. Azonnal a hercegnő elé bocsátották. Ilő tisztelettel hajol meg a szép asszony előtt, azután így szólt:

— Örömmel jelenthetem, hogy sikerült a tettest felkutatnom és megtaláltam nála az ékszert is. Az illető azonban azt állítja, hogy ő nem tolvaj és a karkötő már évszázadok óta családja birtokában van. A nagykövet új ökegyelmessége, aki a rendőrségen tartózkodik, kéri a kegyelmes asszonyt, kegyeskedjék a másik karkötőt rövid időre rendelkezésükre bocsátani, hogy összehasonlítsuk az ellopott tárggyal, mert hiszen mind a kettő teljesen egyforma.

A hercegnő szó nélkül kinyitotta ékszeres dohózat és átnyújtotta a rendőrtisztnek a brilliáns karkötőt, aki szertartásosan meghajolt, majd eltávozott. A magasrangú hölgy megnyugodott. A tettes megvan, az ékszer rövidesen hazakerül, mert hiszen a turpisság feltétlenül kiderül. A két karkötőt Szentpéterváron készítette egy ékszerész és lehetetlen, hogy abból Párisban is legyen egy példány.

Elmult az éjszaka, a reggel, majd a délelőtt is, de a nagykövet még mindig nem jelentkezett. Végre déltájon, gyűrönten, álmatlanul beállított. Felesége örvendő mosolygva fogadta és érdeklődött a karkötő iránt.

— Sajnos, nem sikerült nyomra akadnunk — mondotta a férj családóttan. — Mindenesetre örülhetünk, hogy csak az egyik veszett el, a másik legálább megmaradt.

Október 15.-én

LESZ AZ ÁLLAMI SORSJÁTEK

húzása

Az Október 15.-iki havi sorszat húzása-
nak alkalmával 35.715 nyeresemény kerül
szétosztásra. A főbb nyeresemények
következők:

1 nyeresemény a	3.000.000
4 nyeresemény a	1.000.000
6 nyeresemény a	500.000
10 nyeresemény a	200.000
20 nyeresemény a	100.000
24 nyeresemény a	50.000

Elfogadta a belügyminiszter Tieran Emil dr. alpolgármester lemondását

A múlt hét elején Baran Coriolan dr. főpolgármester, Tieran Emil dr. és Wart Péter dr. alpolgármesterek a kormányzati rendszerben történt változásra való tekintettel írásban rendelkezésre bocsátották állásukat a belügyminiszternek. A belügyminiszter napok előtt — mint megtört — elfogadta Baran Coriolan dr. főpolgármester lemondását és helyébe Radu Ilie dr. ügyvédet nevezte ki. Tegnap megérkezett a városához a belügyminiszter értesítése, hogy Tieran Emil dr. alpolgármester lemondását is elfogadta, azonban a megüresedett állás betöltésére vonatkozólag még nem történt intézkedés. A polgármesteri tiszteket — tekintettel arra, hogy Radu Ilie dr. főpolgármester beiktatása még nem

történt meg — Warth Péter dr. alpolgármester látja el, akinek lemondásával kapcsolatban a belügyminiszter még eddig nem döntött.

Tieran Emil dr. huszonkét évi köztisztviselői pályára tekinthet vissza. Jogtudományi tanulmányainak elvégzése és a jogi doktorátus megszerzése után a vármegye szolgálatába lépett, majd két év előtt a királyi helytartósághoz került, másfél év előtt pedig Timisoara alpolgármesterévé nevezték ki. Baran dr. miniszterségre idején delegált főpolgármester volt, a nyáron pedig egy hónapig, mint delegált prefektus Temesmegye élén állott és júliusban visszajött a városához.

A háztulajdonosok kéréseikkel az új főpolgármesterhez fordultak

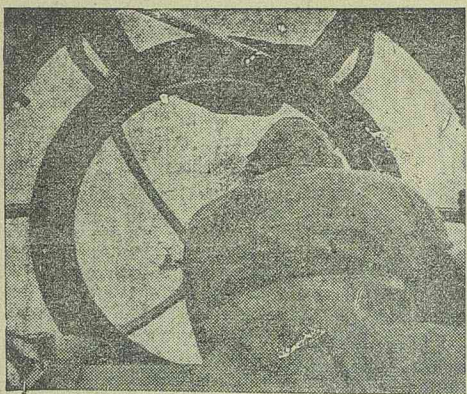
A timisoarai háztulajdonosok egyesülete emlékiratot intézett Radu Ilie dr. főpolgármesterhez. Az emlékiratban biztosítják a főpolgármestert, hogy a háztulajdonosok támogatni fogják munkásságában, ezenkívül kéri, hogy hallgassa meg és teljesítse jogos kívánásait. A háztulajdonosok kéri a városi illetékek csökkentését és ezen illetékek behajtására vonatkozó szabályrendelet módosítását. Kifejezik azt a kívánásukat is, hogy a háztulajdonosok érdekeit érintő kérdésekben kérjék ki a háztulajdonosok egyesülete véleményét. Kéri, hogy

szállítsák le a víz, csatornázási és más városi illetékeket azon háztulajdonos számára, akiknek házában katonai szolgálatot teljesítők családjai laknak. Kívánják az 1939—1940 költségvetési évre két ízben behajtott kataszteri illeték visszafizetését és a homlokzat illeték csökkentését azzal az indoklással, hogy uccák tisztántartása az összlakosság érdeke, tehát ennek a költségeit ne viseljék csak a háztulajdonosok. Végül kéri a városi illeték kivétele ellen benyújtott fellebbezések sürgős letárgyalását.

A hercegnő elképedve nézett rá.
— Hogyan, hiszen te küldötted haza a rendőrtisztet azzal, hogy megvan a karkötő és adjam oda a másikat, mert a két darabot összehasonlítják.
Kétségbeesett kimagyarázkodás kezdődött, a melynek végén kiderült, hogy az ügyes szélhámos személyes trükkkel megkaparintotta a másik brilliáns karkötőt is. A nagykövet igyekezett eltussolni a

mesterfogást, mert rendkívül szégyelte magát, azonban hamarosan Páris hamarosan tudomást szerzett az esetről és hetekig ezen mulatott. Még a császár is jókat nevetett, amikor értesült a furcsa históriáról.

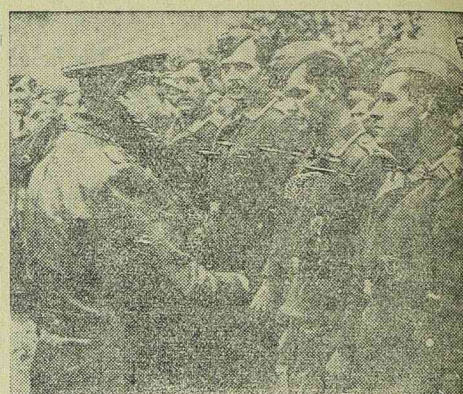
A felfejtésekre szerint az orosz nagykövet feleségének két millió frankot érő karkötői sohasem kerültek meg.

Német felderítő repülőgép útban Anglia felé

Az egyik nyugatnémetországi város lakónegyedét megtámadták a repülők. Képünk az angolok egyik „katonai” célpontját mutatja.

Göring birodalmi marsall kitünteti egy repülőgép személyzetét

A mai Portugália

Olivera Salazar új államot épített

Portugália mindig a nagy társadalmi szakadékok és puccsok hazája volt. Kormányok mentek, kormányok jöttek, de a társadalmi ellentétek nem szűntek meg, csak még inkább elmélyültek. Katonai párt, polgári pártot, polgári párt munkásszínvonalú pártot váltott a kormányruhámal: a portugál dolgozók sorsa azonban nem változott!

12 esztendővel ezelőtt a katonai párt puccs révén megszerezte a hatalmat. Az országban megállt a termelés. A mezőgazdasági területeken szabotázsakciók tetek tönkre a termelés színvonalát a az ipari termelést portugál anarchisták és szindikalisták sztrájkjai bénították meg. A portugál hajózást szociáldemokrata és trockijista munkások zavarták. A katonai párt terrorhoz folyamodott. A terror csak ideig-óráig segített. A sokféle szervezettel szemben az erőszak nem használt. A munkásszervezetekkel meg kellett egyezni.

Olyan emberre volt tehát szükség, akit az előző évek politikai mozgalmait még nem kompromittáltak.

Portugáliában ugyanis minden politikai párt nagy ígéretből élt. A beígért reformoknak egytizedét sem valósították meg. Coriatio portugál politikus és hírlapíró írta egyik cikkében, hogy „Portugáliában a lelkeket kell kicsérélni, mert a lelkek már nem tudnak jámborul hinni a sok becsapás után. Alkotó forradalomra léptelenek, de képesek mindennemű romboló lázadásra.”

Coriatio ajánlotta a katonai párt figyelmébe Olivera Salazar-t, aki abban az időben a Coz-brai egyetemen tanította a pénzügytant és közgazdaságtant, 23 esztendő volt ...

— Aki éhes, — mondta akkor Salazar, — megbizhatatlan. A szociális jólét az egyetlen fegyver a sztrájkok, szabotázsok ellen. En ezt hiszem!! Ha ezt megértik, hajlandó vagyok minden tehetségemet, minden időmet a portugál nép érdekében felajánlani!!

ÖT NAP UTÁN A NEMZETKÖZI TÖRKE MEGBUKTATJA SALAZART

Portugáliában a katonai párt uralomra jutott: a puccs azonban nem tudta elintézni azokat a gazdasági hatalmasságokat, akik pénzüikkel egyenletiséget szítottak a katonai párton belül, úgyhogy a párt három részre szakadt. Mindegyik csoport feje magát tartotta a legokosabbnak. Öt napon belül ebbe az angol, amerikai és francia tőkével véghezvitt akcióba belebukott a katonai diktatura. Salazar tehát csak öt napig volt pénzügyminiszter. Pénzügyminisztersége harminc napján — nemcsak az újságíróknak adott nyilatkozataiban, de falragaszon is kinyilvánította a pénzügyről vallott álláspontját, amely dióhéjban a következőket tartalmazza:

„A pénzügyminiszternek vétőjoga van minden miniszterium folyó és rendes kiadásainak megállapításánál. Ha a szükséges hitelt előzetesen nem teremtettké elő, a miniszterium tulkiadásokat csak a pénzügyminiszter beleegyezésével csinálhat.

Minden miniszter kötelezi magát, hogy a pénzügyminiszter által meghatározott összeget nem lépi túl, s minden olyan intézkedést, amely az állami bevételeket és kiadásokat illeti, meg kell beszélni a pénzügyminiszteriummal, s ki kell kérni annak jóváhagyását.”

A portugáliai iparvállalatokba befektetett idegen tőke mindent megtett, hogy Salazar akcióját megfojtsa. Sikertelen.

A tőke karja hosszú. Amerikából, Angliából és Franciaországból átnyult országhatárokon át és megbontotta a portugál nép jólétét biztosítani akaró pártot,

azután megbuktatta a parlamentben liberális és szabadkőműves portugál politikusok segítségével Salazar javaslatát. A liberális párt mozgósította Salazarék ellen a szindikalistákat, szociáldemokratákat és anarchistákat is.

Később a katonai pártnak az a része, amelynek Salazar is tagja volt, egyesült a korábban kivált két csoporttal s egy újabb puccsal újra magukhoz ragadták a hatalmat.

Magánvállalat nem kap állami támogatást

Salazar első dolga volt az állam gazdasági és pénzügyi életének átszervezése.

Salazar kifejtette, hogy rendes kiadásokat csak rendes bevételekből és nem kölcsönökből akar fedezni. Kölcsönöket csak akkor lehet igénybevenni, ha a gazdasági életben fejlődés állapítható meg; kölcsönöket csak vendkülvül kiadások fedezésére lehet felvenni: a nemzeti munkafeljesztés fokozására, a honvédelem és a közbiztonság életérdekeitől dikált feladatok megoldására. Salazar minden magánvállalattól megvonta az állami támogatást. Azonkívül minden külföldi tőkével gazdálkodó üzembe, kereskedelmi vállalatba és mindennemű vállalkozásba portugál szakembereket ültetett be, akik a vállalatnál történő mindennemű munkafelvetelről munkáselbocsátásról, a feldolgozott nyersanyagmennyiségről és a termelt árúk értékéről félévenként jelentést tesznek az államelnöknek. Minden idegen vállalathoz küldött szakember slyos felelősséget vállalt, mert szabálytalanság esetén egy évtől három évig terjedő súlyos katonai börtönnel büntetik.

Egyetlen magánvállalat, állami támogatást nem kap! Salazar kifejtette programjában, hogy az a magánvállalat, amely nem tud állami támogatást nélkül megélni, nem érdemes az életre.

BANK A MEZŐGAZDASÁG IPAROSÍTÁSÁRA

Pénzügyi szempontból nagyon fontos intézkedése volt a kamat leszállítása. Eddig Portugáliában hat és félszázalékos kamatra adtak hitelt, most ezt a kamatlábat előbb 3.75 százalékra, később 2.80 százalékra szállította le.

Salazar teremtette meg a portugál Nemzeti Hitelbankot.

A nagy portugál bankokat, a Caixa Geral de Depositos, — az Általános Betétbankot — a Caixa General de Depositos Creditos Previdenciát, az — Általános Hitel és Takarékbankot — egyesítette. „A bank nem azért van, hogy a kamatokból

Tizenkét esztendővel ezelőtt, amikor a katonai párt újra uralomra jutott, Salazar a párt elnöki tanácsának teljhatalmú feje volt. Uralomrajtán után a párt őt nevezte ki kormányelnöknek. Junius 9-én, tizenkét esztendővel ezelőtt írtre hívta az ifjúsági katonai alakulatokat, Ekkor intézte híres beszédét a különböző katonai alakulatokhoz. Beszédében vázolta Portugália ujjaépítésének tervét. Beszédét minden portugál lap közölte. Ebben a híressé vált beszédében mondta Salazar, hogy „az ország pénzügyeit nem lehet úgy rendbehozni, ha panamisták kezébe adják az adót. Az adó a munka gyümölcse a közért.

Az adót jobban meg kell becsülni, mint a saját jövedelmünket. Az adót nem szabad luxuscikokra, csak a nép jólétét, szociális jobbsorsát célzó intézményekre áldozni.

Csak így lehet és így fogjuk rendbehozni az ország pénzügyeit. A gazdasági életet nem lehet megszervezni úgy, hogy amit elveszek a mezőgazdaságtól, azt az iparnak adom, azután az ipart sarcolom meg, hogy a kereskedelmet megsegítem, s a végén mindhárom termelési ágat megsarcolom, hogy eltartsam az intelligenciát

munkanélküli jövedelmeket teremtsen, tehát nem hasznóhajtó vállalkozás csupán, s célja nem lehet a mindenáron való jövedelemfokozás, hanem csak a gazdasági élet fejlődésének előmozdítása.”

Salazar eltörölte a „megvesztegetési” alapot. Három hónaptól egy esztendőig terjedő börtönnel büntetik a legkisebb sikkasztást. A legkisebb sikkasztás mértékét a legkisebb órabérel bíró munkás keresetéhez szabták. Aki annyit sikkaszt, amennyi a legkisebb órabérel rendelkező munkás egyhavi keresetének megfelelő, azt három hónaptól egy évig terjedő börtönnel büntetik és soha közhivatali állást nem vállalhat.

Igy vetette meg Salazar az új Portugáliás alapjait. Ez az új Portugália nemzeti alapon álló szociális állam. Mint Salazar mondta a brazil küldöttségnek: „Új életet, új államot, új lélekkel építünk”.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Vasárnap, október 6-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszer-tár.

II. kerületben a Traian téren levő Kígyó gyógyszer-tár.

III. kerületben a Miron Costin ucca sarkán levő Merkle gyógyszer-tár.

IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Hétfőn, október 7-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszer-tár.

II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalis gyógyszer-tár és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszer-tár.

III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszer-tár.

IV. kerületben a Bratianu utcában levő Diana gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

DELI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

Az élő halott temetője

Öt perc a „Sárga ház”-ban

Művészek, főtárlalók, hadvezérek és szépségkirálynők — kényszer-zubonyban

„A sárga ház”... A lángeszűk, a nagy művészek, tudósok utolsó menedékeként szokták emlegetni. Lakói között van sok tehetség, akiknek gyenge földi teste nem bírta el a csodálatos, földöntúli lelket. De van sok szerencsétlen beteg is. Itt élnek a sárga házban, a tébolydában. Rögösmeikét minden orvos és ápoló ismeri. Alkalmazkodniuk hozzájuk.

A ősi eső halkán veri az ablakokat. A nagy udvar néptelen. A kopott kőlépcsők az elmeosztályhoz vezetnek. Fehérruhás ápolók vezetnek egy dühöngő, elborult elméjű idősebb embert. Azt mondják, többször akart már öngyilkos lenni. A folyosón a csendes ápolók járnak-kelenek. Vendégségbe meunek egymáshoz.

De ezt is csak ritkán teszik. Legtöbbjé csak ül maga elé meredő tekintettel.

Az egyik szobában öreg ember üldögél. Kényerből furcsa szobrokat mintáz.

Nem szól senkihez. Azt mondják, szobrásznak készült. Járt is egy-két évet az akadémiára, de nem volt pénze a további tanuláshoz. Most itt van és fantasztikus alakokkal népesíti be a szobáját. Az ápolók mesternek szólítják. A szoba másik lakója szintén művész volt. Születésétől fogva terhelt. Színészsaládból származik. Maga is színész volt. A bohémélet, morfiúm és a alkohol juttatta ide. Egész nap nem csinál semmit. Ül, maga elé meredve. Ha szólnak hozzá, mintha álomból ébredne, udvariasan azt mondja: ne zavarják, mert a szerepét tanulja.

Az intézet legérdekesebb alakja az Istenes ember. Öreg paraszt. Bozontos szakállja van.

Vallási tébolyban szenved. Mindenkit megszólít és a világ közlőg végére figyelmezteti. A falujában hatalmas fakeresztet cipelt a hátán és állandóan prédikált.

De vannak itt tudósok, főtárlalók, politikusok, fejedelmek is. Persze ezek a minősítések — mind rögeszmék.

Egy derék vidéki szatócs, jókora bajusszal, le és fel sétál. Ez Bismarcknak képzei magát. Jobbját kabátjába dugva élénken magyaráz. Arról beszél, hogy mi a helyzet Indiában.

Hatalmas világszövetséget szeretne kovácsolni egy nemlétező sötét hatalom ellen.

A szépségkirálynő is megjelenik. Középkorú hölgy. Valaha nevelő volt. Képet és tükröt tart a kezében. A kép Schrott Katalint ábrázolja. A tükörből próbálja megállapítani, hogy mennyire hasonlít a híres bécsi színésznőhöz. Néha megelégedetten mosolyog. Máskor meg dühösen dobja el a tükröt és így kiált fel:

Ez Schrott, ez a Schrott sebb, mint én... Az egyik helyiségben Napoleon magyaráz.

Nem régen van itt. Civilben vállalkozó volt. Élénken, hadonászva magyaráz, két másik elborult tekintetű férfinak. Azt mondja, hogy ma nem értenek a politikához.

Az ő idejében minden másképp volt. Nem mindig ilyen magyarázó, előadó hangulatban van. Néha törni-zúzni akar. Rohamra akarja vezetni gránátosait a piramisok ellen. A két másik embert tábornokká nevezte ki. Így harmasban szövik világhódító terveiket.

A főtárlaló állandóan rajzlapokkal járkal. Udvarias, de kissé ideges hangon megkér mindenkit, hogy segítsék ki innen. Hogy fogja utalmazni őket, ha sikerül kijutnia.

Világrengető találmánya van. Ha nem szabadul ki, találmánya gyümölcsöt csorozzák. Több ízben szökési kísérletet tett.

Találmányát egyedül csak H. G. Wellsnek akarja megmutatni.

Eladi pedig csak bizonyos Cox nevű amerikai milliomosnak. Reggelenkint azt kérdezi az ápolótól, hogy nem kereste-e Cox úr titkára. Névjegyet is csinált magának. Különös névjegy. Kék alapon, fantasztikus ábrák között a neve, alatta pedig nem éppen szerény foglalkozás:

a világ egyetlen főtárlalója, még Edisonnál is nagyobb.

Vannak gyűjtők is az ápolók között. Ezek az egyszerű kavicsot drágakőnek képezik. Cserélnek és veszekedzenek egymással. Az egyik ilyen gyűjtő tőporódott, szemüveges bácsika világhírű festményeket gyűjt. Képeklapokból kivágott utánzatok, hirdetések az ő féltett kincsei. Nézetgeti értékeit, beszél hozzájuk. Ha valaki közlekedik feléje, ijedten dugja el a műremekeket. Még egy művész van hátra. Fekete körgallérban, fekete házasparkával a fején hatalmas alak ül az ágyon. Előtte szék, azon tinta és rengeteg teleírt papír. Ő az író. Mindent ír.

Regényei több ezer oldalasak.

Versei között igen sok sikerült is van. Egyik külföldi, az elmebetegekkel foglalkozó folyóirat között is töle néhány verset. Az intézet egyik fiatal orvosa átadta neki a kivágot verseket. Azóta büszkén mutogatja, mint halhatatlansága első jelét. Autogramot is szívesen ad. A fantasztikusan fonódó betűk nem közönséges írói mesteriséget árulnak el. Megmutatja regénykéziratait; vaskos, rendetlen papírhalmaz valamennyi.

Egyiknek ez a címe:

„Lisette, egy szegény kislány, aki azt hitte, hogy minden arany, ami fénylik”.

Az írónak olvasói is vannak. Néhány gyógyítható beteg kölcsönkéri a regényeket. A művész nem fél a plágiumtól. Boldogan adja oda műveit.

Van itt néhány gyógyítható kleptomániás is. Egy-két idegösszeroppanást szenvedett férfi és nő. A nők között jellegzetesen felismerhetők a gyilkossági kényszerképletekben élő típus: aki születendő gyermekét ölte, vagy ölette meg.

A sorobatos magzatelhajtás szörnyű büntetése — a gyöngye idegzetűknél — a későbbi teljes lelki és idegbeli összeroppanás...

Sok családi tragédia, sok szenvedés és szenvedély is itt végződik a sárga házban.

Szomorú, de érdekes hely ez. A normális emberi élet vonaláról lecsúszottak temetője. Elhalottak temetője...

Ficzay Dénes

= KÖZGAZDASÁG =

A Romcolind magánfeleknek nem adhat el cukrot

A városi polgármesteri hivatal a lakosság cukor-ellátásának biztosítása érdekében rendeletet adott ki. A három pontból álló rendelet a következőket mondja ki: 1. A Romcolind cukorelosztó hivatalnak nem szabad magánfelek számára cukrot árusítani.

2. A nevezett cukorelosztó hely csak a kereskedőket köteles ellátni elegendő cukorral, 3. A freidorfi cukorgyár mindenkor köteles a Romcolindnak annyi cukort rendelkezésre bocsátani, amennyi a kereskedők szükségleteinek fedezésére elegendő.

A Magyar Gazdasági Egylet közleménye

A tenyészkozási tekermányozásáról

Legutóbbi vasárnapi közleményeinkben olyan takarmányozási tervezeteket ismertettünk Csáky Ferenc exprezshizálási rendszere nyomán, amelyekkel a levágásra (és nem tenyészésre) szánt húsertéseinket malackoruktól egy éves korukig a legnagyobb haszonnal felnevelhetjük. Azonban nem akármilyen malac alkalmas erre a gyorsított felnevelésre. Ha a sertésfajta nem arra való, úgy ha a malac megszületése előtt és szopós korában nem kapta meg anyjától azokat a tápanyagokat, amelyekre gyors fejlődéséhez szüksége van, akkor a későbbi bármily bő abrakolás sem fogja meghozni a teljes sikert. Hogy milyen nagy fontossága van a tisztafajú, megbízható, szakszerűen dolgozó tenyésztőtől való rothozásnak a használatának, arról már más helyen megemlékeztünk. Ezúttal a tenyészkozási szakszerű tartásáról kívánunk tanácsot szolgáltatni.

A meddő koca napi abrakszükséglete a következő: húsertés 1.2—1.6 kgr. kukorica és 0.3—0.4 kgr. árpa, mangalica 0.8—1.2 kgr. kukorica és 0.2—0.3 kgr. árpa. Nehezebb állatoknak többet, könnyebbeknek kevesebbet adunk. Ha jó legelőre járnak, vagy ha zöldlucernát kaphatnak, akkor kevesebb abrak fog kelteni. Egy kiló abrakot mintegy 8 kgr. zöld lucernával helyettesíthetünk. A vemhesség első felidejében, tehát mintegy hat hónapig a következő abrakolás lesz helyénvaló: Húsertés 1.1—1.5 kgr. kukorica, 0.3—0.5 kgr. árpa, 0.25—0.4 kgr. búzakorpa. Mangalica 0.8—1.1 kgr. kukorica, 0.25—0.3 kgr. árpa és 0.2—0.25 kgr. búzakorpa.

A vemhesség második felidejére a következő két összeállítást ajánljuk (nyáron az elsőt, télen a másodikat). I. Húsertés 2.1—2.4 kgr. árpa, 9.7—0.8 kgr. búzakorpa, 5.5—6.5 kgr. zöld lucerna. Mangalica 1.5—1.8 kgr. árpa, 0.5—0.6 kgr. búzakorpa, 4—5 kgr. zöld lucerna. II. Húsertés 1.4—1.6 kgr. árpa, 0.7—0.8 kgr. zab, 1.4—1.6 kgr. búzakorpa. Mangalica 1—1.2 kgr. árpa, 0.5—0.6 kgr. zab, 1—1.2 kgr. búzakorpa.

A lemalaçozás utáni első napokban húsertéseknek legfeljebb napi 2 kgr., mangalicának napi 1.5 kgr. darás-korpás keveréket adjunk erősen felhígítva. Később a következő három összeállítástól adunk húsertéseknek 5—6 kgr., mangalicának 2.5—4 kgr.-ot, az első két héten kevesebbet, a harmadik héttől kezdve többet, olyanformán állapítva meg a napi adagokat, hogy a koca életfenntartására húsertésnél napi 2, mangalicánál napi 1.5 kgr.-ot számítsunk és ehhez malakonként az első két héten húsertésnél 0.35, mangalicánál 0.25 kgr., a további hetekben húsertésnél 0.5 mangalicánál 0.35 kgr. pótlékot adunk.

I. Húsertés 1.5—1.8 kgr. kukorica, 2—2.4 kgr. árpa, 0.5—0.6 kgr. szemes borsó, 1—1.2 kgr. lucernajiszt. Mangalica 0.75—1.2 kgr. kukorica, 1—1.6 kgr. árpa, 0.25—0.4 kgr. szemes borsó, 0.5—0.8 kgr. lu-

cernajiszt. II. Húsertés 2—2.4 kgr. árpa, 1—1.2 kgr. zab, 2—2.4 kgr. búzakorpa. Mangalica 1—1.6 kgr. árpa, 0.5—0.8 kgr. zab, 1—1.6 kgr. búzakorpa. III. Húsertés 1.5—1.8 kgr. kukorica, 2.5—3 kgr. árpa, 0.25—0.4 kgr. szemes borsó, 0.5—0.8 kgr. lukorica, 1.25—2 kgr. árpa, 6.5 kgr. zöld lucerna. Ha már most feltételezzük, hogy a húsertéseket évente kétszer, a mangalicákat csak egyszer malacoltatjuk, akkor anyakocánként a következő abrakszükséglettel kell számolnunk:

Húsertés: meddő állapotban — vemhesség első szakában 187—245 kgr. vemhesség második szakában 400—460 kgr. szoptatás alatt 680—820 kgr. Mangalica: meddő állapotban 181—271 kgr., vemhesség első szakában 70—100 kgr. vemhesség második szakában 142—170 kgr., szoptatás a alatt 175—280 kgr.

Ha középszámok gyanánt a húsertéseknél 1400 kgr., a mangalicáknál 7000 kgr. évi abrakfogyasztása vesztünk fel mézánkénti 600 le értékben, akkor egy York-koca tartása évi 8400, egy mangalica kocaé 4200 leibe, tehát kerekén fele annyiba fog kerülni. De ha a York koca kétszeri malacozással 16, a mangalica egyszerivel 6 malacot nevel fel, akkor a kocartartási költség malakonként a Yorknál 525, a mangalicánál 700 leünkbe kerül. Arra kell tehát törekednünk, hogy a mangalicákat is legalább kétevenként háromszor malacoztassuk le, amit a fenti közölt szakszerű tartással el is érhetünk. A fenti malacnevelési költségek azoknak, akik a malacot a malacárakat veszik alapul, túlzottaknak fogják látszani. De ne felejtjük el, hogy az ilyen belterjesen felnevelt malacok értéke lényegesen felülmúlja a megszokott piaci minőséget és hogy az ilyenekből annak, aki továbbtartásra és hizálásra fogja felhasználni, sokkal több haszna lesz, mint ha gyengén felnevelt malacokat állított volna be. Feltéve természetesen, hogy a fajta nem esik kifogás alá. Mert ahogy „kutyából nem lesz ezalonna” — úgy a rossz-fajtájú malacból éppoly kevésbé lehet gyorsfejlődésű exprezshizó, mint egy mézagat — és szopós korában rosszul fejlett — bár máskülönbön kifogástalan — állatból.

== Hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107 százalék feállárral: dollár 211.65—217.17, svájci frank 48.33—49.76. Devizák 38 százalékos feállárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 9.50 (felár nélküli), pengő 26.50—27 (felár nélküli), rseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélküli), török líra 82.92—92.

== CFR nyugdíjasok és tisztviselők tüzfuszálítmánya. A CFR vezérigazgatósága közli, hogy a CFR tisztviselői és nyugdíjasai jogosult 2—3—4 tagból álló csoportokban közös fuvarlevéllel elküldeni a vasúttól kapott tüzfuzat, ha azoknak közös a rendeltetési helye és a fuvarlevéllel egyetlen személy szerepel címzettként. Így a fuvardíj kedvezményes, mert fuvarlevéllel feltüntetett összcsúly után szedik a fuvarbért.

A nyersanyagok felhasznált közszükségleti cikkek forgalmi adója

A kétszázalékos nemzetvédelmi adóról szóló törvény 21. szakasza több közszükségleti cikket sorol fel, amely a nemzetvédelmi adó alól mentesek. Így a liszt, só, cukor, hús, zsír, vaj, olaj, vaj, tej, zöldség, gyümölcs, amennyiek ezek belföldiek, továbbá a mezőgazdálkodás a piacon eladott egyes termékei. Mindezek azonban nemzetvédelmi adó alá esnek, ha mint nyersanyag gyárak, iparvállalatok által vásárolták meg, például vaját a csokoládégyárak, gyümölcsöt a konzervgyárak stb. Ezekre nézve a pénzügyminiszter rendeletet adott ki és eszerint a kérdéses iparvállalatok minden hó 15. és 30. napjáig a forgalmi adó íveken közölni tartozik, hogy ilyen cikkekből mennyit vásárolt annak a kereskedőnek a megjelölésével, akitől az árut vásárolta. Azok a cégek, amelyek nem rendelkeznek forgalmi adóregiszterrel, külön kimutatást készítenek. A kimutatás az áru vételárát is feltünteti akként, hogy az árba bealkulálандó a nemzetvédelmi adó is a vételár kikerekítése által.

== Mennyi tűzfát termeltek ki az idén? Az erdészeti igazgatóság közlése szerint október 1-ig 600 ezer vagon tűzfát termeltek ki, ami a szükségletet többésem fedezte. Eddig 157.232 vagon fa került elszállításra, míg a többi a tél folyamán nyer leszállításra, illetve a jövő évrada maradt.

(=) Élénk a kereslet a gabonapiacra. A banati gabonapiacra élénk kereslet mutatkozik a gabonafélék iránt, de a vagonhiány miatt az üzleti forgalom nem tud kialakulni. A piaci árak a következők: búza 850, tengeri 640, takarmányrapa 550, sórápa 700, zab 500, napraforgómag 950 és korpa 650 lei százkilónként. A tokmag kilója 18 lei

== Az árpa emelkedő irányzatot, borsó lanyhulást mutat. Brailai jelentés szerint az utóbbi napokban nagymennyiségű árpát vásároltak, elsősorban Németország, másodsorban Olaszország és Svájc részére. Ez a körülmény az árú lényeges áremelkedését vonta maga után. 58—59 kg. fajsúlyú 5 százalékos tisztaságú árpát a kikötőben 47 ezer leiert árultak. Hasonló kereslet volt a múlt héten borsó tekintetében, de néhány nap óta lanyhulás állott be, a hat százalékos Viktória-borsóért 200 ezer leit, zöld borsóért 205 ezer leit fizettek. Svájcba ab Curtici határ 41 svájci frankért adtak el. Egyéb cikkekben az árak, szilárdak. A tengeriben 8—10 nap múlva megjelenik az új termés, amely a forgalmat élénkíteni fogja.

TRÓNUSDONTÓ BALETCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: KUN-BAN ANDRIS

98

— Kedves Lolám! Nagyon fájdalmas nekem, hogy nélkülözöm kell magat. De azért gyakran úgy érzem, mintha a lelke itt lebegne körülöttem. Bizonyára olyankor nagyon-nagyon gondol rám. Azt a kiesel medalliont, amellyel maga ajándékozott meg és amelyben a maga miniatűr arcképe van, naponta szászor is előveszem, fölnyitom és elnézem a maga gyönyörű, jóságos arcát. A két szeme mintha viszsze nézne rám. Tudom, Lola, hogy magának is kellemetlen most magányosan távol lenni tőlem, azonban a jelenlegi körülmények így parancsolják ezt mindkettőnkre. Pedig jobban és eredményesebben tudnám elviselni a rámszakadt harcot, ha néha megismogathatnám bársonyos kezét és hallhatnám csendes hangját. Reméljük mindketten, hogy ez a mostani állapot nem tart sokáig és megint együtt lehetünk majd. Keresni fogok ennek megvalósulására valami lehetőséget. Legyen erős, édes Lolám. Csókolja és üdvözlözi Lajos.

Jól esett a király levele, de azt a benyomást tette rám, mintha szavai csak végtelen gondjainak és aggodalmának elpárolgására szolgálnának. A királyt bajok környékezik, amelyekről nem akart írni. Bizonyosan csak azért tette, hogy ezzel kieméljen engem. Podig ezzel sokkal nagyobb keserűséget és fájdalmat okozott nekem, mintha a legreményesebb dolgokról értesített volna.

Nyomban megirtam a feleletet a király leveleire. Megköszöntem, hogy rengeteg vesződése között is szeretettel gondol rám és biztosítottam róla, hogy én még fokozottabb érzelmekkel viseltem iránta. Ha mellette lehetnék a gondoknak ezen óráiban, rátenném hívós kezemet forró homlokára, hogy megnyugtassam és lecsitítsam. Igyekeztem olyan szavakat keresni és a szavakat olyan mondatokba

SPORT

Román Kupa és nemzeti bajnoki mérkőzések lesznek városunkban

Az A-liga bajnokságért folyó küzdelmek során ma délután négy órai kezdettel az Electrica-pályán a Ripensia és a Craiova FC csapatai mérkőznek. A Ripensiaiban ez alkalommal mutatkozik be az itteni közönségnek Coraou és Felecan. A craiovai csapatban több timisoarai játékos szerepel és ezért a közönség nagy érdeklődéssel várja az összecsapást.

A Román Kupáért játszik a CAMT és a Chinzel. A mérkőzést délelőtt tizenegy órai kezdettel a Banatul-pályán játszik le. A két együttest mérsékelt helyarákkal rendezi az érdekesnek ígérkező mérkőzést, hogy azt mindenki megnézhesse.

Sporthírek mindenfelől

Elnarad a román—bolgár válogatott mérkőzés. Az október 27-re tervezett román—bolgár válogatott mérkőzés most már véglegesen elmarad és helyett a Román Kupa döntőjét bonyolítja le.

Német teniszjátékosok Japánban. A japán szövetség meghívására Henkel és Gies német teniszjátékosok Japánba utaznak, ahol több versenyen vesznek részt. A játékosok kiutazása Tschammer und Osten német sportvezér engedélyezte.

A jugoszláv válogatott Svájcban. A jugoszláv és svájci labdarúgószövetségek megállapodtak abban, hogy a két ország válogatott labdarúgócsapatai október 20-án mérkőzzenek össze erejükét Zürichben.

Mozik

MOZIK MŰSORA:

Vasárnap és hétfő:

APOLLÓ: Madame Butterfly álma (olasz film)
CAPITOL: Bel Ami (német film)
CORSO: A halál Loesisa (francia film).
SCALA: Szurtošképá angyalok (angol film)

Rádió

OKTÓBER 6. VASÁRNAP.

Radio Románia. Radio Bucuresti. 6.45: Reggeli műsor. 9.30: Egyházi műsor. 11.30: A nadsereg órája. 13: Vizálás, közművelődési hírek. 13.10: Zenei műsor. 13.45: Áriák. 14: Hírek. 12.20: Román dalok. 14.45: Hírek. 19: Előadás. 19.15: Katonazene. 20: Hírek. 20.15: Hírek. 21: Román zene. 22: Hírek. 22.20: Idegennyelvű hírek. 23.30: Hírek franciaul és angolul.

Budapest I. 9: Harangszó, hanglemek. 9.45: Hírek. 11: Protestáns istentisztelet. 12: Katolikus szentmise. 13.30: Városi zenekar. 14.05: Rádiókrónika. 15: Magyar szerzők lemezei. 16.45: Cigánymuzika. 18: Magyar, szlovák és rutén hírek. 18.15: Honvédműsor. 20.10: Magyar és román hírek. 20.40: Októberi emlékest. 22: Idegennyelvű hírek.

OKTÓBER 7. HÉTFŐ.

Radio Románia. Radio Bucuresti. 6.45: Reggeli műsor. 13.10: A Lucafarul zenekar játszik. 14: Hírek. 14.20: Hanglemek. 14.45: Hírek. 19.15: Olasz egyházi zene. 20: Hírek. 21: Az első olasz óra. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: Idegennyelvű hírek. 22.35: Olasz operarészletek. 23.30: Idegennyelvű hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. 8: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.40: Hírek. 13.55: Zongorahangverseny. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovákul és ruténul. 18.15: Cigányzene. 19.30: Könyvi zene. 20.10: Magyar és román hírek. 20.25: Operazene. 22: Idegennyelvű hírek. 20.15: Rádiózenekar. 22: Idegennyelvű hírek. 21.55: Hanglemek.

KEDD, OKTÓBER 8.

Radio Románia. Radio Bucuresti. 6.45: Reggeli műsor. 13.10: Szórakoztató zene. 14: Hírek. 14.20: Hanglemek. 14.45: Hírek. 19.15: Kamarazene. 20: Hírek. 20.15: Zongorahangverseny. 20.45: Előadás. 22: Hírek. 23.12: Hanglemek. 23.30: Idegennyelvű hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. 8: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.40: Előadás. 19.20: Időszervi közlemények. 19.40: Hanglemek. 20.10: Magyar és román hírek. 20.55: Szórakoztató zene. 22: Idegennyelvű hírek.

összefűzni, amelyekről gondoltam, hogy jó hatással lesznek rá. Leveleket így fejeztem be:

— Sok-sok csókot küld szeretettel és rajongással felséged alázas és hódoló szolgálója Lola.

A levelet lezartam és lepecsételtem. Csak aztán jutott eszembe Wallerstein herceg levele. A miniszterelnök ezt írta:

Drága grófnó! Legelőször is nagylelkű bocsánatát kell kérnem, amiért az ön számára a kastélyban hagyott hintót visszairányított Münchenbe. Mentse meg legyen az, hogy őfelsége — miként azt önnek elmondottam — megígérte a müncheni népeknek, hogy ön nem tér vissza a fővárosba és így nem is volt már szüksége a fogatra. Meg aztán azért intézkedtem annak eltávolításáról a kastélyból, mert inmerem önt, grófnó és tudom, hogy esetleg hirtelen elhatározással és nem törődve a következményekkel, váratlanul mégis visszatér Münchenbe. Ezzel pedig sok bajt és kellemetlenséget okozna első sorban az uralkodónak. Ne haragudjék tehát rém, grófnó. Itt Münchenben minden a feje tetejére állott. Olyassa csak el a mellékelt újságokat és sok mindenről értesül. Biztosítom önt, grófnó, hogy továbbra is mindenkor szolgálatára készen áll az ön rendületlen híve Wallerstein herceg.

Látszik, hogy számító, simulékony és ravasz udvaronc írta ezt a levelet. Erre nincsen mit válaszolnom.

Becsengtettem Susannét és megparancsoltam, hogy a müncheni küldöncöt küldje be.

A legény nemsokára előttem állott. — Levelet kell vinnie Münchenbe, — szóltam hozzá.

— Tudom, grófnó, — válaszolta, — hiszen említettem is érkezésemkor ezt.

— Nem Wallerstein hercegnek viszi a levelet.

— Töle is hoztam írást, de nem mondta, hogy feleletet kell hoznom. A másikra azonban várják a választ, grófnó.

— Honnan tudja?

— Grófnó, én őfelsége a király vadásza vagyok. Ma reggel a király magához rendelt és levelet adott át azzal, hogy azt lóháton kihozzam Blutenburgba. Lelkemre kötötte a felséges úr, hogy a levélről ne szóljak senkinek és hogy hozzak a választ a grófnótól. Elindultam és tüközben utóltértem Waldmeis-

ter Richardot, Wallerstein herceg úr alkalmazottját, amint magahajította két kerekű kocsián poroszkáit az országút. Megkérdeztem, hová tart, mire megmondta, hogy Blutenburgba megy, mert gazdája megbízásából levelet és néhány újságot kell átadnia a grófnóknak. Említettem, hogy magam is odafigyeksem. Erre fölragyogott az arca és megkért, vegyem át tőle a herceg levelet és az újságokat, mert a maga részéről okosabban tudja az időt felhasználni, minthogy ide kikocogjon. Az egyik környékbeli faluból való és már régen nem járt odahaza. Azt mondta, hogy ott vár meg engem, míg visszafelé lovagolok. Jó fiú a Waldmeister és azért megvettem neki azt a szivességet, hogy átvetttem tőle Wallerstein herceg levelet és a hírlapokat. Visszafelé menet emondom neki, hogy nincsen válasz, amit ő majd továbbít a gazdájának, mintha a grófnó saját szájából halotta volna. Természetes, hogy amint nem említettem neki őfelsége levelet, most sem szólok majd a válaszlól se.

— Derék ember maga.

Átadtam neki a királynak szóló leveletem és jutalmul pénzt akartam a markába nyomni, de nem fogadta el.

Erre melegen megszorítottam a kezét. Nemsokára láttam, amint lován kivágtatott a vadászkastélyból. Addig néztem utána, amíg az út kanyarulatnál eltűnt.

Csak akkor jutott eszembe, hogy megnézzem az újságokat, amelyeket a miniszterelnök küldött. Nagyon izgalmas olvasmány volt az a néhány lap, amelyet végigböngésztem.

Bizony nem sok öröm volt azokban. Megtudtam mindent, ami Münchenben történt onnan való távozásom óta.

Münchenben naponta megismétlődnek a tüntetések. Azt követelik, hogy a király frassa ki a választásokat a népparlamentre. A nép nem tűri többé a rendi országgyűlést, hanem maga akarja képviselőit megválasztani. A lapok azt írják, hogy elég volt már az arisztokraták, főpapok és pénzfjedelmek uralmából.

Új alkotmányt is követelnek, amely a királyi jogokat alaposan megnyirbálná.

A tüntetők a királyi palota elé is vonulnak rendszeresen és ott orlikják el kívánságukat.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előrefizetendő

LEVÉLEZÉS és HÍZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közzétehető. **ALLÁSKERESÉS** rovatban szavanként egy len, legkisebb apróhirdetés tíz lei, **Vastag** betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 lei, minden további szó egy len. **Vastag** betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 lei, minden további szó kettő lei. **Apróhirdetéseket felvesz:** I. kerületben Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Brătianu 3. Tel.: 28-10 II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik, Bulevardul Regele Carol 54. — Gálgóczy trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45-13.

ALLÁST KERES

Házmasteri állást keres gyermektelen házaspár a férfi lakatos és vízvezeték-szerelő. IV., Bulev. Carol 16. Filip Ioan. 2498

OKTATÁS

A miniszterileg engedélyezett kereskedelmi szaktanfolyamon, vezetője Szentirmai Ivor tanár, az előadások megkezdődtek. Van délelőtti, délutáni és esti kurzus. Beiratkozók még elfogadtatnak. I., Bulev. I. G. Duca 2. 1793

ALKALMAZÁS

Schmidt Péter cipőgyár Jimbolia, keres gépmunkást, schnittfraser, javító és Durchnähert. 1767

Rendszerető mindenest azonnal felvesszek. IV., Str. Sturdza 60. Sechei 1779

Jóbb tiszta bejárónő, aki mosást is vállal. egyedülálló hölgyhöz keresetik. Cím a kiadóban. 1783

Takarítónő a reggeli órákra irodatakarításra azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 2503

Mindenest tiszta, rendes, megbízható azonnalra felvesszünk. Ungár Temesvári Bank palota III. em. ajtó 15. 2596

Női fodrász inast azonnalra keresek. Hühn I., Bulev. I. G. Duca 3. 1786

Gyógyyszerész állandó állást talál. Ajánlatok öv. Szabadosné Sacalazra ajánlva küldendők. 1794

Jól bevezetési Birodalmi Fiztosító vállalat keres tehetséges, komoly keresztény kültisztviselőket. Sajátkezüleg írt és fényképpel ellátott ajánlatokat „Karrier” jelgén ezen lap kiadóhivatala továbbít. 1792

Megbízható, szakképzett vincellért keresek fegruár 1-re, 12 hold szőlőm és gyümölcsösöm kezelésére és megmunkálására. Ajánlatokat kér Chwalibog Gyula Bacova. 1791

Felvesszünk románul, németül, magyarul tökéletesen tudó gépiró kisasszonyt. Uzina electrica, Fratelia 1798

LAKÁS

Teljesen különbejáratú két bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 2655

Szép kétszobás modern lakás elköltözés miatt rögtön kiadó. II., Str. Mercur 12. 1784

Modern lakások ujonnan épült házban I. kerületben Str. Zurobera 13. (Tache Ionescu úttól balra) 4 szoba ultramodern, logia, 2 szobás lakás, terrasszal, november 1-re kiadó. Bővebbet: Háztulajdonosok Egyesületénél I., Str. Palanca 1. 1781

Fratelian, 1 perc a villamostól, családi ház, 2 szoba és mellékhelyiséggel, nagy kerttel azonnal kiadó. Fratelia XII., ucca 27. 1796

ADÁS-VÉTEL

Éladnám, vagy elcserélném Timisoara III. kerületben lévő új családi házat 1x3 és 1x1 szobás lakás összes mellékhelyiségekkel cluji, vagy oradeai házzal. Cím a kiadóban. 1778

Szönyegvásár nagy tétel eredeti keleti, török belföldi szönyegek még olcsó árban, komplett 12 személyes ezüst evőeszköz, berakott antik bútorok, vitrinek alkalmi vételből olcsón Sternberg Str. Merci. 735

Modern dióhálószoba prima kivitelben, műhely felhagyás miatt olcsón eladó. II., Str. S. Barnutiu 80. 2-es villamos megálló mellett. 1787

Háztelek 537 négyzetméter Oradean a város kellős közepén jutányosan eladó, vagy megfelelő értékű timisoarai ingatlanra elcserélhető. Felvilágosítások szívességből dr. Iosif Dragan-Körner ügyvédnél, Timisoara, Palatul Lloyd. 1788

Jókarban lévő férfi bicikli jutányosan eladó. IV., Str. Sturdza 52. ajtó 16. 2502

Éladó Lipovan jóforgalmú pékség, házzal együtt. Érdeklődni Tatai Pál Lipova. 1754

Éladó modern 5 szoba, előszoba, fürdőszoba, irodahelyiség, autógarázzsal, parkirozott udvarral és saját vízvezetékkel ellátott ház Lippa főncáján. Ügyvédnél, orvosnak kiváltképpen alkalmas. Szabó Imre, fakeskedő Lippa. 1693

Éladó 8-as Hofherr eredeti „Expres” 1911-beli 10 atm. kazán, 10/20 HP International és W. D. Hanomag traktor, valamint Kühne kukorica morzsoló 4-es Deutz motorral, cserét is csinálók. Merkovic Géza IV., Str. Fröhl 46 szám. 1795

Modern ház (villa) 2 nagy és 4 kicsi lakással eladó. III. kerületben. Cím a kiadóban. 1780

Búziáson Str. Eminescu 8/a szám alatt, közel a parkhoz és a Phönix-fürdőhöz, egy 4 szoba, konyha, kamra és külön épületben pincéből álló új családi ház, amelynek szobái fürdővendégeknek is kiadhatók, eladó. Bővebbet: Chwalibog Gyula jegyzőnél Bacova. 1790

Éladó III. kerületben 3 szobás családi ház, II. kerületben kis bérház. vagy családi ház. Cím III. Str. Martirul Ciordas 57. 1775

Kisebbségi családi ház gyümölcsös kerttel eladó. Ugyanott férfi kerékpár eladó. III., Str. Eneas 41. 1800

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik felejtethetlen felelősséggel

SOMORAY JÁNOSNÉ

elhunyta alkalmából vigasztaló szavaikkal felkerestek, ravatalára koszorút és virágot helyeztek s kedves halottamat utolsó útjára elkísérték.

Az engesztelő szentmise október 7-én, hétfőn reggel 9 órakor lesz a II. kerületi róm. kat. plébániatemplomban.

Somoray János gyászoló férj.

Veszek sürgősen modern villaszerű, vagy 2-3 lakásos házat 800 ezertől 2.500.000 lejig és birtokot, 1.500.000 leitől 6.000.000 lejig. Címek „Komoly vevő” jellegére a kiadóba adandók le. 1799

Érett apró trágya és használt kúszszivattyú csövel eladó. III., Str. Ion Vasii 6. 1801

KÜLÖNFÉLE

Vermes községben (Caras megyében) egy vámöröl malom eladó. Közélebbi felvilágosítások az alanti cégnél kaphatók, ahová az erre vonatkozó ajánlatok 1940. október 18-ig benyújthatók. Cassa de Pastrare S. A. din Bocsa-Montana. (Jud. Caras). 1777

Hentezüzlet-helyiség azonnal kiadó. Gyárváros, Str. Dacilor 10. (Kovács dr. patikánál). Telefon: 38-48. Nagy szalaggyár. 1705

Társat keres jól bevezetett hetilap. Csakis kereskedelmi rutinnal, a magyar és román nyelven lehetőleg perfect, jó fellépésű, úriemberek, akik nyugodt existenciát keresnek, írjanak „Pénz nem minden” jellegére. 2603

Üzlohelyiség, amelyben 50 éve fennáll a Bukovetz-féle fűszer, vas- és terménykereskedés, berendezéssel együtt kiadó, esetleg a helyiséget elosztva is. II., Str. Stefan cel Mare 39. 1789

Kolozsvári egyemeletes, 2x3, 1x2 szobás, modern, központi fűtésű (Arany János ucca 13.) házamat elcserélném timisoarai házzal. Évi házbérlővédelem 130 ezer lei. Cím a kiadóban. 1797

Bútorraktáramat csökkentem!

Kész bútoraimat nagy árszállítással

árúsítom. Bútorvásárlás előtt okvetlen keresse fel vételkötelezettség nélkül üzletemet.

UNGOR I., Strada Merczy 7.

ELVESZTETTEM

nagy rózsaszín borítékban lévő

fontos irataimat

melyeknek más semmi hasznát nem veheti. Kérem a megtalálót, adja azt át jutalom ellenében a Romcolind cukoriparoktatban. IV. kerület Str. Brătianu.

Speciál acélfogászati laboratóriumok

részére készít pontheggesztő és vll. lanyolvasztó készüléket, egybeépítve. Motortekercselés, villany-heggesztés.

A. TÓTH electrotehnica Timisoara IV. Str. Fröhl 36.

Sírkövek nagy választékban fekete gránitból

köipari vállalat

Timisoara III., Calea Sagului 3. jozefinvárosi kat. temetővel szemben, Gátsor sarok. Telefon 32-15.

A Timisoarai Bank épületében

modern 5 és 3 szobás lakás azonnalra, modern 3 szobás lakás november elsejére kiadó. Bővebbet a Timisoarai Bank házfelügye-lőségénél.

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben. Alacsony rakás, romantikus és felcete tűz helyekben

KÁLMÁN DEZSŐ

speciális takaréktűzhelyüzem Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

DELI HIRLAP

automaia telefonszáma:

28-10.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lillom-tejkrémet, lillom-tejzsappant és lillom-pudert, h a r o m színben. Kapható kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében I., Piata I. C. Brătianu.

Hirdessen

a Déli Hírlap-ban